

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0170/2011

20.4.2011

*****I**
MIETINTÖ

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi
direktiivin 2001/18/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden
mahdollisuudesta rajoittaa muuntogeenisten kasvien viljelyä tai kieltää se
alueellaan

(KOM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta

Esittelijä: Corinne Lepage

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämismenettely (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämismenettely (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämismenettely (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Parlamentin tarkistuksissa ehdotetut säädösesityksen muutokset merkitään ***lihavoidulla kursivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään asiasta vastaavien yksiköiden huomio sellaisiin säädösesityksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asiasta vastaavat yksiköt.

Säädösesityksellä muutettavaan olemassa olevaan säädökseen tehtävän tarkistuksen tunnistetiedoissa mainitaan kolmannella rivillä muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus. Kun parlamentin tarkistukseen sisältyy olemassa olevan säännöksen tai määräyksen tekstiä, johon säädösesityksessä ei ole ehdotettu muutoksia, kyseinen teksti **lihavoidaan**. Merkintä [...] tarkoittaa, että kyseisestä kohdasta on poistettu tekstiä.

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI	5
PERUSTELUT	22
OIKEUDELLISTEN ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO OIKEUSPERUSTASTA	26
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	38
ASIAN KÄSITTELY	55

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi direktiivin 2001/18/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden mahdollisuudesta rajoittaa muuntogeenisten kasvien viljelyä tai kieltää se alueellaan (KOM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (KOM(2010)0375),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C7-0178/2010),
 - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan lausunnon ehdotetusta oikeusperustasta,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 9. joulukuuta 2010 antaman lausunnon¹,
 - ottaa huomioon alueiden komitean 28. tammikuuta 2011 antaman lausunnon²,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 55 ja 37 artiklan,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön sekä maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon (A7-0170/2011),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se aikoo tehdä ehdotukseensa huomattavia muutoksia tai korvata sen toisella ehdotuksella;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

¹ EUVL C 54, 19.2.2011, s. 51.

² Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 1 viite

Komission teksti

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen **114 artiklan [...]**,

Tarkistus

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen **192 artiklan 1 kohdan**,

Perustelu

Katso oikeudellisten asioiden valiokunnan lausunto.

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti

(2) Viljelyyn tarkoitetuille GMO:ille suoritetaan edellä mainitun lainsäädännön nojalla yksilöllinen riskinarviointi, ennen kuin ne hyväksytään saatettavaksi unionin markkinoille. Tämän lupamenettelyn tavoitteena on taata ihmishenkien ja ihmisten terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön ja kuluttajan etujen suojelun korkea taso ja samalla turvata sisämarkkinoiden tehokas toiminta.

Tarkistus

(2) Viljelyyn tarkoitetuille GMO:ille suoritetaan edellä mainitun lainsäädännön nojalla yksilöllinen riskinarviointi, ennen kuin ne hyväksytään saatettavaksi unionin markkinoille, **ottaen huomioon direktiivin 2001/18/EY liitteen II mukaisesti suorat ja välilliset, välittömästi ja viipeellä ilmenevät sekä pitkän aikavälin kumuloituvat ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuvat vaikutukset.** Tämän lupamenettelyn tavoitteena on taata ihmishenkien ja ihmisten terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön ja kuluttajan etujen suojelun korkea taso ja samalla turvata sisämarkkinoiden tehokas toiminta. **Yhtenäinen terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso olisi pyrittävä saavuttamaan ja säilyttämään koko unionin alueella.**

Tarkistus 3

**Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
Johdanto-osan 2 a kappale (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(2 a) Komission ja jäsenvaltioiden olisi ensisijaisesti taattava 4 päivänä joulukuuta 2008 hyväksytyjen ympäristöasioiden neuvoston päätelmien täytäntöönpano ja erityisesti muuntogeenisten kasvien riskien arviointia koskevien direktiivin 2001/18/EY liitteen II oikeudellisten vaatimusten asianmukainen täytäntöönpano. Erityisesti muuntogeenisten viljelykasvien pitkän aikavälin ympäristövaikutukset sekä niiden mahdolliset vaikutukset muihin kuin kohdelajikkeisiin olisi arvioitava tarkasti. Olisi otettava asianmukaisesti huomioon sellaisten vastaanottavien ympäristöjen ja maantieteellisten alueiden ominaispiirteet, joissa muuntogeenisiä kasveja voidaan viljellä. Lisäksi olisi arvioitava mahdolliset ympäristövaikutukset, joita aiheutuu torjunta-aineiden käytön muuttumisesta torjunta-aineita kestävien muuntogeenisten viljelykasvien vuoksi. Erityisesti komission olisi varmistettava, että annetaan uudet suuntaviivat muuntogeenisten organismien riskinarvioinnista. Suuntaviivojen ei tulisi perustua ensisijaisesti olennaisen vastaavuuden periaatteen tai vertailevan turvallisuusarvioinnin käsitteen varaan, ja niiden olisi mahdollistettava välittömien ja välillisten pitkän aikavälin vaikutusten sekä tieteellisesti vahvistamattomien seikkojen selkeä erittely. Uusia muuntogeenisiä lajikkeita ei pitäisi hyväksyä ennen riskien arvioimista koskevien säännösten asianmukaista täytäntöönpanoa. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden olisi pyrittävä luomaan kaikkien alojen tieteellisten järjestöjen,

mukaan lukien ympäristökysymyksiä käsittelevien tieteellisten järjestöjen, kattava verkko, ja niiden olisi tehtävä yhteistyötä havaitakseen aikaisessa vaiheessa mahdolliset tieteellisten lausuntojen erot kiistanalaisten tieteellisten kysymysten ratkaisemiseksi tai selvittämiseksi. Komission ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että muuntogeenisistä kasveista aiheutuvia potentiaalisia riskejä koskevaan riippumattomaan tutkimukseen varataan tarvittavat varat. Lisäksi olisi varmistettava, ettei teollis- ja tekijänoikeuksien soveltaminen estä riippumattomia tutkijoita saamasta käyttöönsä kaikkea asiaa koskevaa aineistoa.

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 4 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(4 a) Koska on tärkeää, että muuntogeenisten kasvien kieltämistä tai hyväksymistä koskevat päätökset perustuvat tieteelliseen näyttöön, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden olisi koottava ja julkaistava vuosittain sellaisten tutkimusten tulokset, jotka koskevat muuntogeenisistä kasveista ympäristölle tai ihmisten terveydelle aiheutuvia riskejä tai joissa on näyttöä muuntogeenisten kasvien satunnaisesta esiintymisestä tai niiden leviämisestä ympäristöön. Koska asiantuntijoiden konsultoinnista aiheutuu suuria kustannuksia, jäsenvaltioiden olisi edistettävä tutkimuslaitosten ja kansallisten akatemioiden välistä yhteistyötä.

Perustelu

Muuntogeeniset kasvit arvioidaan hakijan antamien tietojen perusteella. Jäsenvaltioiden, joilla on oikeus tehdä päätöksiä, on Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen kustannukset ja taloudelliset rajoitukset huomioon ottaen myös kannettava vastuuta ja kerättävä tietoa ja välitettävä sitä Euroopalle.

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

(5) Kokemus on osoittanut, että muuntogeenisten kasvien viljely on kysymys, joka voidaan käsitellä perusteellisesti parhaiten jäsenvaltioiden toimesta, joko kansallisella tai alueellisella ja paikallisella tasolla. **Toisin kuin** GMO:ien markkinoille saattamiseen ja tuontiin **liittyvät kysymykset, joiden** sääntelyn olisi sisämarkkinoiden säilyttämiseksi pysyttävä EU:n tasolla, **viljely on tunnustettu asiaksi, johon** liittyy vahva paikallinen ja alueellinen ulottuvuus. SEUT-sopimuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla olisi sen vuoksi oltava oikeus antaa **sääntöjä**, jotka koskevat GMO:ien viljelyä niiden alueella sen jälkeen, kun GMO on laillisesti hyväksytty saatettavaksi EU:n markkinoille.

Tarkistus

(5) Kokemus on osoittanut, että muuntogeenisten kasvien viljely on kysymys, joka voidaan käsitellä perusteellisesti parhaiten jäsenvaltioiden toimesta, joko kansallisella tai alueellisella ja paikallisella tasolla. GMO:ien markkinoille saattamiseen ja tuontiin **liittyvien kysymysten** sääntelyn olisi sisämarkkinoiden säilyttämiseksi pysyttävä EU:n tasolla. **Viljely voi edellyttää lisää joustavuutta joillakin tasoilla, koska siihen** liittyy vahva paikallinen, alueellinen ja territoriaalinen ulottuvuus ja koska se on erityisen tärkeä kysymys jäsenvaltioiden itsemääräämisoikeuden kannalta. Tällainen joustovara ei saisi vaikuttaa kielteisesti yhteiseen lupamenettelyyn. Yhdenmukaisessa ympäristö- ja terveysriskien arvioinnissa ei kuitenkaan ehkä arvioida kaikkia GMO:ien viljelyn mahdollisia vaikutuksia eri alueilla ja paikallisissa ekosysteemeissä. SEUT-sopimuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla olisi sen vuoksi oltava oikeus antaa **sitovia oikeudellisia säännöksiä**, jotka koskevat GMO:ien viljelyä niiden alueella sen jälkeen, kun GMO on laillisesti hyväksytty saatettavaksi EU:n markkinoille.

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

(6) Tältä osin vaikuttaa aiheelliselta myöntää jäsenvaltioille toissijaisuusperiaatteen mukaisesti enemmän **vapautta** päättää, haluavatko ne viljellä muuntogeenisiä viljelykasveja alueellaan, ilman että tätä varten olisi muutettava GMO:hin sovellettavaa unionin lupajärjestelmää ja riippumatta toimenpiteistä, joita **jäsenvaltioilla on oikeus toteuttaa** direktiivin 2001/18/EY 26 a artiklaa soveltamalla välttääkseen GMO:ien tahattoman esiintymisen muissa tuotteissa.

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti

(7) Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi sallittava hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan **kaikkien tai** tiettyjen GMO:ien viljelyä niiden koko alueella tai sen osalla tai kielletään se, ja vastaavasti muuttamaan kyseisiä toimenpiteitä tarpeen mukaan kaikissa kyseisten GMO:ien lupamenettelyjen, luvan uusimismenettelyjen ja markkinoilta poistamisen eri vaiheissa. **Tätä** olisi sovellettava myös siemeninä ja kasvin lisäysaineistona oleviin muuntogeenisiin lajikkeisiin, jotka saatetaan markkinoille asianomaisen siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti ja erityisesti direktiivien 2002/53/EY ja 2002/55/EY mukaisesti. Toimenpiteiden olisi liityttävä GMO:ien viljelyyn mutta ei varsinaisina tuotteina tai niiden osana olevien muuntogeenisten siementen ja kasvien

Tarkistus

(6) Tältä osin vaikuttaa aiheelliselta myöntää jäsenvaltioille toissijaisuusperiaatteen mukaisesti enemmän **liikkumavaraa** päättää, haluavatko ne viljellä muuntogeenisiä viljelykasveja alueellaan, ilman että tätä varten olisi muutettava GMO:hin sovellettavaa unionin lupajärjestelmää ja riippumatta toimenpiteistä, joita **jäsenvaltioiden on toteutettava** direktiivin 2001/18/EY 26 a artiklaa soveltamalla välttääkseen GMO:ien tahattoman esiintymisen muissa tuotteissa **alueellaan ja naapurijäsenvaltioidensa rajoilla**.

Tarkistus

(7) Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi sallittava hyväksyä **tapauksittain** toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tiettyjen GMO:ien **tai GMO:ien ryhmien tai kaikkien GMO:ien** viljelyä niiden koko alueella tai sen osalla tai kielletään se, ja vastaavasti muuttamaan kyseisiä toimenpiteitä tarpeen mukaan kaikissa kyseisten GMO:ien lupamenettelyjen, luvan uusimismenettelyjen ja markkinoilta poistamisen eri vaiheissa. **Viljely liittyy läheisesti maankäyttöön ja eläimistön ja kasviston suojeluun, ja jäsenvaltioilla on näillä aloilla yhä laaja toimivalta. Mahdollisuutta hyväksyä tällaisia toimenpiteitä** olisi sovellettava myös siemeninä ja kasvin lisäysaineistona oleviin muuntogeenisiin lajikkeisiin, jotka saatetaan markkinoille asianomaisen siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämistä koskevan lainsäädännön

lisäysaineiston ja niiden satotuotteiden vapaaseen liikkuvuuteen ja tuontiin. *Ne eivät myöskään saisi vaikuttaa sellaisten siemeninä ja kasvin lisäysaineistona olevien muiden kuin muuntogeenisten lajikkeiden viljelyyn, joiden seassa todetaan EU:ssa hyväksytyjen GMO:ien jäämiä satunnaisesti tai silloin, kun tätä esiintymistä ei ole voitu teknisesti välttää.*

mukaisesti ja erityisesti direktiivien 2002/53/EY ja 2002/55/EY mukaisesti. Toimenpiteiden olisi liityttävä GMO:ien viljelyyn mutta ei varsinaisina tuotteina tai niiden osana olevien muuntogeenisten siementen ja kasvien lisäysaineiston ja niiden satotuotteiden vapaaseen liikkuvuuteen ja tuontiin. *Toimenpiteissä olisi varattava kaikille asianomaisille, myös viljelijöille, riittävästi aikaa mukautua niihin.*

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti

(8) GMO:ja koskeviin lupiin sovellettavan lainsäädännön mukaan jäsenvaltio ei voi tarkistaa EU:ssa valittua ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojelun tasoa, eikä tämä tilanne saa muuttua. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai tiettyjen GMO:ien viljelyä tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla *sellaisin* yleiseen etuun liittyvin perustein, *joita ei jo käsitellä EU:n yhdenmukaistetuissa säännöissä, joissa määrätään menettelyistä viljelyyn tarkoitettujen GMO:ien terveydelle ja ympäristölle mahdollisesti aiheuttamien riskien huomioon ottamiseksi.* Toimenpiteiden olisi lisäksi oltava perussopimusten, erityisesti kansallisten ja muiden kuin kansallisten tuotteiden välisen syrjimättömyyden periaatteen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34 ja 36 artiklan, *sekä unionin kansainvälisten, erityisesti Maailman kauppajärjestön puitteissa vahvistettujen, velvoitteiden mukaisia.*

Tarkistus

(8) GMO:ja koskeviin lupiin sovellettavan lainsäädännön mukaan jäsenvaltio ei voi tarkistaa EU:ssa valittua ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojelun tasoa, eikä tämä tilanne saa muuttua. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai tiettyjen GMO:ien viljelyä tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla yleiseen etuun liittyvin perustein. *Kyseisiin toimenpiteisiin voi olla ympäristötekijöihin tai muihin perusteltuihin tekijöihin, kuten sosioekonomisiin vaikutuksiin, liittyviä syitä, jotka voivat johtua GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta, jos näitä tekijöitä ei ole käsitelty direktiivin 2001/18/EY C osan yhdenmukaistetussa menettelyssä tai jos vallitsee jatkuva tieteellinen epävarmuus. Kyseiset toimenpiteet olisi perusteltava asianmukaisesti tieteellisin perustein tai riskinhallintaan tai muihin perusteltuihin tekijöihin liittyvin perustein, jotka voivat johtua GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta.* Toimenpiteiden olisi lisäksi

oltava *oikeasuhteisia sekä* perussopimusten, erityisesti kansallisten ja muiden kuin kansallisten tuotteiden välisen syrjimättömyyden periaatteen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34 ja 36 artiklan mukaisia.

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 8 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(8 a) Jäsenvaltion asettamat tiettyjen GMO:ien viljelyä koskevat rajoitukset tai kiellot eivät saisi estää tai rajoittaa luvan saaneiden GMO:ien käyttöä muissa jäsenvaltioissa, edellyttäen että toteutetaan tehokkaita toimia GMO:ien rajatylittävän leviämisen estämiseksi.

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(9) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tämän asetuksen tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa jäsenvaltioissa viljelyyn sovellettavia edellytyksiä vaan taata jäsenvaltioille vapaus *vedota terveys- ja ympäristöriskien tieteellisen arvioinnin lisäksi myös muihin perusteisiin GMO:ien viljelyn kieltämiseksi* alueellaan. Lisäksi teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY yhtenä tarkoituksena on, että komissio voi harkita sitovien säädösten antamista EU:n tasolla, eikä sitä tukisi järjestelmällinen ilmoittaminen

(9) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tämän asetuksen tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa jäsenvaltioissa viljelyyn sovellettavia edellytyksiä vaan taata jäsenvaltioille vapaus *rajoittaa GMO:ien viljelyä* alueellaan *tai kieltää se syistä, jotka liittyvät ympäristötekijöihin tai muihin perusteltuihin tekijöihin, kuten sosioekonomisiin vaikutuksiin, jotka voivat johtua GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta, jos näitä tekijöitä ei ole käsitelty direktiivin 2001/18/EY C osan yhdenmukaistetussa menettelyssä tai jos vallitsee jatkuva tieteellinen epävarmuus.* Lisäksi teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa

jäsenvaltioiden direktiivin nojalla toteuttamista toimenpiteistä. Koska lisäksi toimenpiteet, joita jäsenvaltiot voivat tämän asetuksen nojalla hyväksyä, eivät voi koskea GMO:ien markkinoille saattamista eivätkä ne näin ollen muuta nykyisen lainsäädännön nojalla hyväksytyjen GMO:ien markkinoille saattamisen ehtoja, direktiivin 98/34/EY mukainen ilmoitusmenettely ei vaikuta komission kannalta kaikkein tarkoituksenmukaisimmalta ilmoituskanavalta. Tästä syystä, poikkeuksellisesti, ei tulisi soveltaa direktiiviä 98/34/EY. Kansallisiin toimenpiteisiin ennen niiden hyväksymistä sovellettava yksinkertaisempi ilmoitusjärjestelmä sopisi paremmin välineeksi, jonka avulla komissio voi saada tiedon kyseisistä toimenpiteistä. Niinpä toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot aikovat hyväksyä, ja niiden perusteluista olisi ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille tiedotusmielessä kuukautta ennen niiden hyväksymistä.

noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY yhtenä tarkoituksena on, että komissio voi harkita sitovien säädösten antamista EU:n tasolla, eikä sitä tukisi järjestelmällinen ilmoittaminen jäsenvaltioiden direktiivin nojalla toteuttamista toimenpiteistä. Koska lisäksi toimenpiteet, joita jäsenvaltiot voivat tämän asetuksen nojalla hyväksyä, eivät voi koskea GMO:ien markkinoille saattamista eivätkä ne näin ollen muuta nykyisen lainsäädännön nojalla hyväksytyjen GMO:ien markkinoille saattamisen ehtoja, direktiivin 98/34/EY mukainen ilmoitusmenettely ei vaikuta komission kannalta kaikkein tarkoituksenmukaisimmalta ilmoituskanavalta. Tästä syystä, poikkeuksellisesti, ei tulisi soveltaa direktiiviä 98/34/EY. Kansallisiin toimenpiteisiin ennen niiden hyväksymistä sovellettava yksinkertaisempi ilmoitusjärjestelmä sopisi paremmin välineeksi, jonka avulla komissio voi saada tiedon kyseisistä toimenpiteistä. Niinpä toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot aikovat hyväksyä, ja niiden perusteluista olisi ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille tiedotusmielessä kuukautta ennen niiden hyväksymistä.

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 9 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(9 b) GMO:ien viljelyä koskevat jäsenvaltioiden rajoitukset ja kiellot eivät saisi estää bioteknisen tutkimuksen harjoittamista edellyttäen, että tällaisen tutkimuksen yhteydessä noudatetaan

kaikkia tarpeellisia turvatoimia.

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – -1 kohta (uusi)

Direktiivi 2001/18/EY

22 artikla

Komission teksti

Tarkistus

Muutetaan direktiivi 2001/18/EY seuraavasti:

-1) Korvataan 22 artikla seuraavasti:

"22 artikla

Vapaa liikkuvuus

Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää sellaisten tuotteina tai tuotteissa olevien GMO:en saattamista markkinoille, jotka ovat tämän direktiivin vaatimusten mukaisia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan tai 26 b artiklan soveltamista."

Perustelu

22 artikla ei saa estää jäsenvaltioita hyväksymästä sääntöjä GMO:ien viljelyn rajoittamiseksi tai kieltämiseksi alueellaan uuden 26 b artiklan mukaisesti.

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – -1 a kohta (uusi)

Direktiivi 2001/18/EY

25 artikla – 5 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Muutetaan direktiivi 2001/18/EY seuraavasti:

-1 a) Lisätään 25 artiklaan kohta

seuraavasti:

"5 a. Puuttumatta tarpeettomasti teollis- ja tekijänoikeuksien suojaan ei rajoiteta eikä estetä sellaisen materiaalin saantia, jota tarvitaan GMO:ien mahdollisia riskejä koskevan riippumattoman tutkimuksen harjoittamiseen."

Perustelu

Joulukuussa 2008 kokoontunut ympäristöasioiden neuvosto totesi, että kaiken asiaan liittyvän materiaalin olisi oltava riippumattomien tutkijoiden käytettävissä, mutta että teollis- ja tekijänoikeuksia on kunnioitettava Tällä hetkellä riippumattomien tutkijoiden on usein mahdotonta tutkia tiettyä geneettisesti muunnettua lajiketta, koska geneettisesti muunnetun materiaalin saantia on rajoitettu eivätkä viljelijät saa välittää geneettisesti muunnettua materiaalia tutkimustarkoituksiin. Geneettisesti muunnetun materiaalin saantia ei pidä rajoittaa, jotta jäsenvaltiot voisivat tutkia tiettyjen geneettisesti muunnettujen lajikkeiden yhteensopivuutta vastaanottavan ympäristön kanssa.

Tarkistus 14

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – -1 b kohta (uusi)

Direktiivi 2001/18/EY

26 a artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

Muutetaan direktiivi 2001/18/EY seuraavasti:

-1 b) Korvataan 26 a artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet estääkseen muuntogeenisten organismien tahattoman esiintymisen muissa tuotteissa alueellaan ja naapurijäsenvaltioiden raja-alueilla"

Tarkistus 15

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan **kaikkien tai** tiettyjen sellaisten tämän direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla, edellyttäen että

Tarkistus

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä **tapauksittain** toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tiettyjen **GMO:ien, viljelykasvin tai ominaisuuden perusteella määritetyn GMO-ryhmän tai kaikkien** sellaisten tämän direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla, edellyttäen että

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

a) **kyseisiin toimenpiteisiin on muut perusteet kuin ne, jotka** liittyvät GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti **aiheutuvien kielteisten terveys- ja ympäristövaikutusten arviointiin;**

Tarkistus

a) **kyseiset toimenpiteet ovat perusteltuja seuraavista syistä:**

i) niiden tieteellisesti perustellut syyt liittyvät GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti **aiheutuviin ympäristövaikutuksiin, joita ei vielä tarkasteltu tämän direktiivin C osan mukaisesti suoritettussa tieteellisessä ympäristövaikutusten arvioinnissa, tai riskinhallintaan perustuvat syyt. Näitä syytä voivat olla**

– rikkakasvien ja tuholaisten torjunta-aineresistenssin kehittymisen estäminen;

– geneettisesti muunnetun lajikkeen invasiivisuus tai kestävyys tai mahdollisuus risteytymiseen kotoperäisten viljeltyjen tai villien kasvien kanssa;

– GMO:ien viljelyyn liittyvien viljelykäytäntöjen muutoksista paikalliselle ympäristölle aiheutuvien kielteisten vaikutusten estäminen;

– sellaisten maatalouskäytäntöjen ylläpitäminen ja kehittäminen, joiden avulla tuotanto ja ekosysteemien kestävyys voidaan yhdistää paremmin;

– paikallisen biologisen monimuotoisuuden, mukaan lukien tietty elinympäristöt ja ekosysteemit tai tiettyntyyppiset luonnon tai maiseman ominaisuudet, säilyttäminen;

– GMO:ien levittämisen mahdollisista kielteisistä vaikutuksista jäsenvaltion ympäristöön tai alueeseen ja biologiseen monimuotoisuuteen ei ole asianmukaisia tietoja tai ne ovat ristiriitaisia tai vallitsee jatkuva tieteellinen epävarmuus;

ii) sosioekonomisiin vaikutuksiin liittyvät syyt. Näitä syitä voivat olla

– rinnakkaiseloon liittyvien toimien toteutuskelvottomuus tai suuret kustannukset tai näiden toimien toteutuksen mahdottomuus, joka aiheutuu erityisistä maantieteellisistä oloista (esimerkiksi pienet saaret tai vuoristoalueet);

– tarve suojella maataloustuotannon monimuotoisuutta;

– tarve taata siementen puhtaus;

iii) muut syyt, joita voivat olla maankäyttö, kaavoitus tai muut hyväksyttävät tekijät;

Tarkistus 17

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös 1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY
26 b artikla – 1 kohta – a a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a a) kun toimet koskevat unionissa jo hyväksytyjä viljelykasveja, jäsenvaltioiden on taattava, että tällaisia viljelykasveja laillisesti viljelleillä viljelijöillä on riittävästi aikaa meneillään olevan kasvukauden päättämiseen;

Tarkistus 18

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
1 artikla – 1 kohta
Direktiivi 2001/18/EY
26 b artikla – 1 kohta – a b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a b) toimien yhteydessä kunnioitetaan paikallisia maatalouden ja kulttuurin perinteitä;

Tarkistus 19

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
1 artikla – 1 kohta
Direktiivi 2001/18/EY
26 b artikla – 1 kohta – a c alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a c) toimenpiteistä on järjestetty julkinen kuuleminen, joka on ollut kestoaltaan vähintään 30 päivää.

Perustelu

Koska tällaiset toimenpiteet voivat vaikuttaa eri aloihin, sidosryhmien on voitava tuoda näkemyksensä esiin ennen toimenpiteiden hyväksymistä, jotta kansalliset viranomaiset voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Tarkistus 20

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
1 artikla – 1 kohta
Direktiivi 2001/18/EY
26 b artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) ne ovat perussopimusten mukaisia.

Tarkistus

b) ne ovat perussopimusten **ja erityisesti suhteellisuusperiaatteen** mukaisia.

Tarkistus 21

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
1 artikla – 1 kohta
Direktiivi 2001/18/EY
26 b artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Jäsenvaltioiden on saatettava tällaiset toimenpiteet kaikkien asianomaisten toimijoiden, myös viljelijöiden, tietoon vähintään kolme kuukautta ennen kasvukauden alkua. Mikäli kyseiselle GMO:lle myönnetään lupa myöhemmin kuin kolme kuukautta ennen kasvukauden alkua, jäsenvaltioiden on saatettava toimenpiteet tiedoksi ne hyväksyttäessä.

Tarkistus 22

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
1 artikla – 1 kohta
Direktiivi 2001/18/EY
26 b artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä toimenpiteet enintään viideksi vuodeksi ja tarkasteltava niitä uudelleen GMO:n lupaa uusittaessa.

Tarkistus 23

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
1 artikla – 1 kohta
Direktiivi 2001/18/EY
26 b artikla – 2 kohta

Komission teksti

Direktiivistä 98/34/EY poiketen jäsenvaltioiden, jotka aikovat hyväksyä **perusteltuja** toimenpiteitä tämän artiklan nojalla, on annettava ne tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle kuukautta ennen niiden hyväksymistä."

Tarkistus

Direktiivistä 98/34/EY poiketen jäsenvaltioiden, jotka aikovat hyväksyä toimenpiteitä tämän artiklan nojalla, on annettava ne tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle kuukautta ennen niiden hyväksymistä."

Perustelu

Sana "perusteltuja" on tarpeeton. Se on subjektiivinen ja voi rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuuksia tarpeettomasti.

Tarkistus 24

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
1 artikla – 1 a kohta (uusi)
Direktiivi 2001/18/EY
26 b a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a) Lisätään artikla seuraavasti:

"26 b a artikla

Vastuuta koskevat vaatimukset

Jäsenvaltioiden on perustettava esimerkiksi vakuutusten avulla yleinen ja pakollinen taloudellista vastuuta ja rahallisia takuita koskeva järjestelmä, jota sovelletaan kaikkiin alan toimijoihin ja jonka avulla taataan, että saastuttaja maksaa tahattomista vaikutuksista tai vahingoista, joita voi aiheutua GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta."

Perustelu

Jos eri jäsenvaltioissa sovelletaan erilaisia viljelyä koskevia sääntöjä, on sitäkin tärkeämpää, että kullakin jäsenvaltiolla on toiminnassa tiukka järjestelmä sen takaamiseksi, että

saastuttaja maksaa tahattomista vaikutuksista ja vahingoista. Perinteisen ja orgaanisen viljelyn harjoittajia ei toistaiseksi useinkaan suojella riittävästi mahdolliselta GMO:ien aiheuttamalta saastumiselta.

Tarkistus 25

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 b kohta (uusi)
Direktiivi 2001/18/EY
26 b b artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 b) Lisätään artikla seuraavasti:

"26 b b artikla

Merkintä "ilman GMO:ita"

Komissio ehdottaa yhdenmukaistettuja ehtoja maininnoista, joita toimijat voivat käyttää ilmoittaakseen, että tuotteet eivät sisällä GMO:ita."

Perustelu

Rinnakkaiseloja koskevissa suuntaviivoissa, jotka annettiin 13. heinäkuuta 2010, todetaan, että jäsenvaltiot voivat ryhtyä toimenpiteisiin, joiden avulla ne voivat estää taloudellisia seurauksia, jotka johtuvat siitä, että GMO:ita esiintyy alle yhteisön merkintää edellyttävän 0,9 prosentin raja-arvon. Ehdot, joiden mukaisesti toimijat voivat käyttää merkintää siitä, ettei tuote sisällä GMO:ita, olisi yhdenmukaistettava EU:n tasolla, jotta kilpailun vääristyminen voidaan välttää.

Tarkistus 26

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös
2 artikla

Komission teksti

Tarkistus

Tämä asetus tulee voimaan [...] päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä asetus tulee voimaan **kahdentenkymmenentenä** päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

PERUSTELUT

1 – Taustaa

Geneettisesti muunnettujen organismien (GMO) tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön 12. maaliskuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/18/EY ja muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista 22. syyskuuta 2003 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1829/2003 vahvistetaan erittäin tiukat lainsäädäntöpuitteet, joilla voitaisiin oikein sovellettuna varmistaa ihmishenkien ja ihmisten terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön ja kuluttajien etujen suojelun korkea taso ja samalla turvata sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Direktiivissä sallitaan luvan antaminen muuntogeenisen organismin saattamiseen markkinoille vain, jos on suoritettu erityinen ympäristöriskien arviointi liitteessä II kuvattuja periaatteita noudattaen ja käyttäen perusteena hakemuksen tekijän toimittamia tietoja, jotka määritetään liitteessä III. Liitteessä II, jossa vahvistetaan ympäristöriskien arvioinnin periaatteet, vaaditaan ottamaan huomioon suorat ja välilliset, välittömästi ja viipeellä ilmenevät vaikutukset sekä muuntogeenisen organismin levittämiseen ja markkinoille saattamiseen liittyvien kumuloituvien pitkän aikavälin vaikutusten analyysi. Mainituilla kumuloituvilla pitkän aikavälin vaikutuksilla tarkoitetaan luvan myöntämisestä johtuvia kumuloituvia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön, muun muassa kasvistoon ja eläimistöön, maan hedelmällisyyteen, orgaanisen aineksen hajoamiseen maassa, ruoka- ja ravintoketjuun, biologiseen monimuotoisuuteen, eläinten terveyteen ja antibioottiresistenssin aiheuttamiin ongelmiin.

Direktiivin liitteissä II ja III painotetaan tarvetta suorittaa tutkimuksia levittämisolosuhteista ja vastaanottavasta ympäristöstä, mikä edellyttää niiden vastaanottajaympäristöjen syvällistä tutkimista, joissa muuntogeenistä organismeja on määrä viljellä, sekä tietoja muuntogeenisten organismien ja ympäristön vuorovaikutuksesta.

Liitteissä III–VII vaaditaan tietoja seuranta- ja valvontaa ja jätteiden käsittelyä sekä hätätilanteita varten laadituista suunnitelmista, ja säännellään seurantamenetelmiä, levittämisen valvontaa, jätteiden käsittelyä ja etenkin suunnitelmia hätätilanteen varalle, joiden ansiosta voidaan ottaa käyttöön menetelmiä, joilla altistunut alue puhdistetaan tai eristetään ja ihmisten terveyttä ja ympäristöä suojellaan ei-toivottujen vaikutusten ilmetessä.

Lisäksi direktiivin 2001/18/EY 19 artiklassa, jonka otsikkona on "Lupa", täsmennetään, että kun muuntogeeniselle organismille on annettu lupa markkinoille saattamista varten, sitä voidaan käyttää ilman muuta ilmoitusta, jos käyttöön liittyviä erityisehtoja ja ehdoissa määritettyjä ympäristöjä ja/tai maantieteellisiä alueita koskevia määräyksiä noudatetaan tarkoin.

2 – Komission ehdotuksen tavoitteet

Ehdotuksen antamisen aikaan eurooppalaiset suhtautuvat yhä vielä kielteisesti muuntogeenisten organismien levittämiseen ja niiden käyttöön maataloudessa. Asiasta viimeksi lokakuussa 2010 julkaistussa Eurobarometri-kyselyssä 61 % eurooppalaisista ilmoitti, että muuntogeeninen ravinto "vaivaa heitä" ja yhtä suuri osuus (61 %) oli eri mieltä

toteamuksesta, että muuntogeenisen ravinnon kehittämiseen pitäisi kannustaa. Vain 21 % oli samaa mieltä väitteestä, että GMO-ravinto on turvallista tuleville sukupolville (58 % oli eri mieltä). Alle neljännes eurooppalaisista (23 %) oli samaa mieltä väitteestä, että GMO-ravinto ei ole haitallista ympäristölle, yli 53 % oli väitteestä eri mieltä ja neljännes "ei osannut sanoa". Missään maassa vastaajien enemmistö ei ollut samaa mieltä väitteestä, että muuntogeenisten organismien viljely on hyväksi maan taloudelle.

Eurooppalaisten epäluottamus maatalouden muuntogeenisiä organismeja kohtaan liittyy ennen kaikkea direktiivin 2001/18/EY leväperäiseen soveltamiseen. Luvanhakijat eivät tosiasiansa suorita säädettyjä tutkimuksia, olipa kyse pitkän aikavälin vaikutusten tutkimisesta, vastaanottajaympäristöistä ennalta laadittavista selvityksistä tai sosioekonomisten vaikutusten huomioon ottamisesta.

Direktiivissä asetettuja riskinarviointivaatimuksia ei täytetä, ja sen täytäntöönpanon puutteet ovat useissa jäsenvaltioissa ruokkineet vastarintaa muuntogeenisten organismien viljelylle niiden alueella. On syytä muistaa, että siirtogeenisten kasvien viljelykäyttöön ottaminen ja levittäminen alueella on eri asia kuin luvan myöntäminen markkinoille saattamista ja kulutusta varten taikka hyödykkeiden ja tuotteiden vapaa liikkuvuus, joita ei käsitellä tässä tekstissä.

Neuvosto pyysi yksimielisesti 4. joulukuuta 2008 hyväksymissään päätelmissä tehostamaan ympäristöarviointia ja tarkkailujärjestelyjä. Se totesi, että komission Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle osoittama toimeksianto sisältää muuntogeenisten organismien pitkän aikavälin ympäristövaikutusten yksityiskohtaisen arvioinnin sekä yksityiskohtaisen riskinarvioinnin laajentamisen.

Lainsäädäntöä mukaillen neuvosto pyysi erityisesti ottamaan huomioon muuntogeenisten kasvien mahdolliset vaikutukset vastaanottaviin ympäristöihin, kartoittamaan ne EU:n maantieteelliset alueet, joille voitaisiin levittää muuntogeenisiä kasveja, ja valitsemaan asianmukaiset tekniikat mahdollisten pitkän aikavälin vaikutusten arvioimiseksi, kokeelliset ja teoreettiset menetelmät mukaan lukien. Neuvosto vaati määrittelemään tiukemmin muuntogeenisten kasvien arviointikriteerit ja -vaatimukset ja varmistamaan direktiivin 91/414/ETY soveltamisalaan kuuluvia tehoaineita tuottavien muuntogeenisten kasvien riskien arvioinnin ja vastaavien kasvinsuojeluaineiden riskinarviointien välisen johdonmukaisuuden.

Neuvosto piti myös välttämättömänä, että luvanhaltijat suorittavat ja julkistavat säännöllisen ja perusteellisen tarkkailun direktiivissä ennakoitujen mahdollisten haitallisten vaikutusten havaitsemiseksi. Tarkkailutoimintoja oli kehitettävä ja tarkkailun tulokset toimitettava komissiolle ja suuren yleisön saataville. Tähän päivään mennessä ei kuitenkaan ole toteutettu yhtäkään vakavasti otettavaa tarkkailututkimusta eikä käytössä ole valvontajärjestelmiä.

Neuvosto pyysi myös antamaan kertomuksen direktiivin täytäntöönpanosta, johon kuuluu muun muassa muuntogeenisten organismien tarkoituksellisen levittämisen ja markkinoille saattamisen sosioekonomisten vaikutusten arvioiminen, jotta asiasta voidaan esittää kertomus kesäkuuhun 2010 mennessä.

Lopuksi neuvosto toivoi, että elintarviketurvallisuusviranomaisen toimintaa parannetaan. Tuolloin täsmennettiin, että jäsenvaltiot saattoivat lisätä mahdollisuuksiaan esittää

näkemyksensä hakemuksen esittäjän toimittamista lisätiedoista, että oli muodostettava laaja tieteellisten elinten verkosto, että oli välttämätöntä havaita mahdolliset eroavuudet tieteellisten lausuntojen välillä ja keskustella niistä, että riskejä oli ehdottomasti tutkittava systemaattisesti ja riippumattomasti ja että kaikkien relevanttien asiakirjojen oli oltava riippumattomien tutkijoiden käytettävissä. Riippumattomia tutkimuksia on kuitenkin suoritettu vain vähän. Lisäksi koska on paljastunut ilmeisiä eturistiriitoja, vaikuttaisi ajankohtaiselta uudistaa elintarviketurvallisuusviranomaisen arviointimenettelyjä, mitä ei vielä ole tehty.

Niinpä tiettyjen jäsenvaltioiden vastahakoisuus vaikuttaa täysin oikeutetulta, kun direktiivin 2001/18/EY ja siten myös asetuksen 1829/2003 tosiasiallinen soveltaminen kerran on näin epäjohdonmukaista ja puutteellista.

Sen vuoksi olisi ennen kaikkea alettava oikeasti soveltaa nykyisiä riskinarviointisääntöksiä.

3 – Ehdotukseen liittyvät oikeudelliset näkökohdat

Tätä taustaa vasten komission asetusehdotus on tavoitteeltaan suotava; sillä pyritään antamaan jäsenvaltioille toimivalta päättää alueensa käytöstä muuntogeenisten organismien viljelyyn. Ehdotuksen rinnalla on laadittava terveys- ja ympäristöriskien arviointia varten uudet suuntaviivat, joiden on ehdottomasti vihdoin mahdollistettava direktiivissä 2001/18/EY ja sen liitteessä II vahvistettujen sääntöjen tosiasiallinen soveltaminen. Ehdotusta on tarkasteltava myös direktiivin 19 artiklan 1 kohdan valossa: siinä säädetään käyttöön liittyvien erityisehtojen määrittämisestä, joiden suhteen jäsenvaltioiden olisi oltava vaativampia.

Asetusehdotuksen uudelleen muotoilussa ei voida rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisesti esittämien perusteiden käänteiseen määrittelyyn. Neuvoston ja Euroopan parlamentin oikeudelliset yksiköt suhtautuivat molemmat lausunnoissaan suurin varauksin sellaisten kansallisten toimenpiteiden laillisuuteen, jotka jäsenvaltiot hyväksyisivät vedoten perusteisiin, joilla ei ole mitään tekemistä ympäristönäkökohtien kanssa, kuten julkinen moraalinen, yleinen järjestys tai etiikka. Olisi myös aika tunnustaa, että unionin tasolla suoritettu ympäristöriskien arviointi ei voi olla tyhjentävä, koska Euroopassa on niin monenlaisia ekosysteemejä ja koska mahdollisia erilaisia suoria tai välillisiä vaikutuksia on niin paljon.

Jottei vietäisi pohjaa sisämarkkinoilta ja unionin arvioinneilta – sikäli kuin välttämättömillä uudistuksilla voidaan palauttaa elintarviketurvallisuusviranomaisen muuntogeenisiä organismeja käsittelevän tiedelautakunnan uskottavuus – jäsenvaltioiden esittämät perusteet voivat jatkossakin olla vain elintarviketurvallisuusviranomaisen arvioimia perusteita täydentäviä. Jäsenvaltioiden on kuitenkin voitava vedota ympäristöön tai maatalouden ympäristöpolitiikkaan liittyviin perusteisiin, etenkin paikallisiin ja/tai alueellisiin, joita ei ole tarkasteltu unionin arvioinnissa. Jäsenvaltioiden ilmoittamat perusteet pohjautuvat välttämättä ainakin osittain tieteelliseen tietoon, olipa kyse ympäristövaikutuksista tai ei.

Komission ehdotuksen perusteluissa esitetty erottelu yhtäältä unionin tasolla suoritettavaan "tieteelliseen" arviointiin ja toisaalta perusteisiin, joilla ei ole mitään tekemistä ympäristövaikutuksista käytävän tieteellisen keskustelun kanssa, on liian yksioikoinen eikä siinä oteta huomioon riskinarvioinnin hienosyistä niveltämistä riskinhallintaan. Erottelussa sivuutetaan myös se fakta, että jos tieteellisesti vahvistamattomia seikkoja ei huomioida,

vaikka siihen säädöksissä veloitetaan, asianmukaisten riskinhallintapäätösten tekeminen saattaa vaarantua tai saatetaan jopa soveltaa ennalta varautumisen periaatetta. Kaikissa arvioinneissa – vaikka arvioitaisiin torjunta-aineen käytön vaikutuksia sille vastustuskykyisen muuntogeenisen kasvin yhteydessä, muuntogeenisten organismien käytöstä johtuvan maatalouskäytäntöjen muuttumisen vaikutuksia tai Bt-toksiiniresistenssin kehittymistä tietyn alueen tuohyönteisissä – on tarkasteltava ympäristövaikutuksiin liittyviä tieteellisiä tietoja tai niiden riittävyttä.

Tavanomaisen tai luonnonmukaisen maatalouden altistumisesta muuntogeenisille organismeille, jota myös "rinnakkaiseloksi" kutsutaan, komissio ei ole suostunut esittämään unionin lainsäädäntöä vedoten maatalouskäytäntöjen, ilmastojen ja maantieteen kirjavuuteen jäsenvaltioissa ja niiden kesken. Sama moninaisuus vallitsee vastaanottavien ekosysteemien ja ympäristöjen suhteen, mikä oikeuttaa soveltamaan muuntogeenisten organismien viljelyyn toissijaisuusperiaatetta samaa logiikkaa noudattaen.

Lopuksi, jotta voitaisiin korjata nykyinen asiantila, jossa tutkimuksia ei suoriteta lainsäädännön vaatimuksista huolimatta, on lisättävä jäsenvaltioiden valtuuksia, jollei saatavilla ole relevantteja tietoja vaikutuksista kansallisen, alue- ja/tai paikallistason alueisiin. Jäsenvaltioiden oikeuksia määrätä oman alueensa käytöstä on kunnioitettava; asia kuuluu toissijaisuusperiaatteen piiriin eikä mitenkään kyseenalaista sisämarkkinasääntöjä tai hyödykkeiden ja tuotteiden vapaata liikkuvuutta unionin alueella.

Terveysten ja ympäristön suojelun korkea taso, jota edellytetään direktiivin 2001/18/EY ohella muussakin unionin oikeudessa, voidaan saavuttaa vain, jos jäsenvaltiot voivat tosiasiallisesti ja alueensa ominaispiirteet, maatalousmenetelmät ja alueidenkäytön suunnittelun linjaukset huomioon ottaen hyödyntää kaikkia tarvittavia tutkimuksia, joita on laadittu vastaanottavasta ympäristöstä ja seurantasuunnitelmien ehdoista.

Jäsenvaltioiden toteuttamien toimien olisi liityttävä tiettyyn muuntogeeniseen organismiin tai tapauksen mukaan ominaisuuksiltaan samankaltaisten muuntogeenisten organismien ryhmään, ei suinkaan kaikkiin muuntogeenisiin organismeihin. Toimenpiteet on perusteltava. Muuntogeenisten organismien mahdollisen viljelyn ei myöskään pitäisi aiheuttaa lisäkustannuksia tavanomaisen tai luonnonmukaisen maatalouden harjoittajille. Siksi jäsenvaltiot on veloitettava toteuttamaan toimia, joilla estetään muuntogeenisten organismien esiintyminen muissa tuotteissa. Mahdolliseen leviämiseen rajojen yli on kiinnitettävä erityistä huomiota.

OIKEUDELLISTEN ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO OIKEUSPERUSTASTA

15.3.2011

Jo Leinen
Puheenjohtaja
Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta
Bryssel

Asia: ***Oikeusperusta – ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi direktiivin 2001/18/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden mahdollisuudesta rajoittaa muuntogeenisten kasvien viljelyä tai kieltää se alueellaan (KOM(2010)0375 lopullinen)***

Arvoisa puheenjohtaja

Pyysitte 10. maaliskuuta 2011 päivätyllä kirjeellänne työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan mukaisesti oikeudellisten asioiden valiokunnalta lausunnon edellä mainitun komission ehdotuksen oikeusperustan pätevydestä.

Tausta

Geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön 12. maaliskuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/18/EY¹ ja muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista 22. syyskuuta 2003 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1829/2003² vahvistetaan yhdenmukainen järjestelmä niiden ympäristö- ja terveystarvikkeiden arvioimiseksi, jotka liittyvät muuntogeenisten organismien (GMO) hyväksymiseen, ja säädetään GMO:ien myöhempää markkinoille saattamista koskevista yksityiskohtaisista menettelysäännöistä. Direktiiviin 2001/18/EY sisältyy myös säännöksiä muuntogeenisten organismien tarkoituksellisesta levittämisestä³ muihin kuin markkinoille saattamisen⁴ tarkoituksiin (esim. viljelyyn).

¹ EYVL L 106, 17.4.2001, s. 1.

² EUVL L 268, 18.10.2003, s. 1.

³ "Tarkoituksellinen levittäminen" määritellään direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa seuraavasti: "[Tässä direktiivissä tarkoitetaan:] "tarkoituksellisella levittämisellä" GMO:n tai GMO:en yhdistelmän tarkoituksellista saattamista ympäristöön siten, että ei toteuteta erityisiä eristämistoimenpiteitä GMO:en väestön keskuuteen tai ympäristöön pääsyn rajoittamiseksi tai väestön ja ympäristön turvallisuuden korkean tason turvaamiseksi".

⁴ ["Tässä direktiivissä tarkoitetaan:] "markkinoille saattamisella" tuotteen saattamista kolmansien osapuolten saataville joko maksua vastaan tai vastikkeetta;

Seuraavia toimenpiteitä ei pidetä markkinoille saattamisena:

– geneettisesti muunnettujen mikro-organismien pitäminen tarjolla geneettisesti muunnettujen mikro-organismien käytöstä suljetuissa oloissa 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetun direktiivin 90/219/ETY nojalla säänneltyihin toimiin mukaan lukien kantakokoelmat;

– muiden GMO:en kuin ensimmäisessä luettelamakohdassa tarkoitettujen mikro-organismien käytettäväksi

Lupamenettely on pohjimmiltaan seuraava: hakija esittää lupahakemuksen sekä arvion ympäristö- ja terveysriskeistä jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, toimivaltainen viranomainen antaa arviointikertomuksen riskienarvioinnista. Muut jäsenvaltiot voivat esittää vastalauseita, jolloin komissio puuttuu menettelyyn. Jos vastalauseita ei esitetä, GMO hyväksytään kansallisella tasolla, vaikka tavallisesti, kun vastalauseita ja eroavia arviointeja esitetään, komissio myöntää luvan GMO:lle. Direktiivin 22 artiklassa säädetään vapaasta liikkuvuudesta ja kielletään jäsenvaltioita rajoittamasta sellaisten GMO:ien saattamista markkinoille, joille on myönnetty lupa direktiivin nojalla. Direktiivin 23 artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat rajoittaa terveys- tai ympäristösyistä GMO:ien käyttöä ja/tai myyntiä tai kieltää sen käytön ja/tai myynnin ainoastaan siinä tapauksessa, että luvan myöntämisen jälkeen on saatu terveys- ja ympäristöriskiä koskevia uusia tietoja. Asetus N:o 1829/2003 sisältää samanlaisia säännöksiä GMO:ien käyttöä elintarvikkeissa ja rehuissa, GMO:ja sisältäviä tai niistä koostuvia elintarvikkeita ja rehuja ja GMO:ista valmistettuja tai tällaisista organismeista valmistettuja ainesosia sisältäviä elintarvikkeita ja rehuja koskevan luvan myöntämisestä. Tässä suhteessa asetus on erityissäädös (*lex specialis*), kun on kyse luvan myöntämisestä elintarvikkeisiin ja rehuihin liittyville GMO:ille.

Olisi lisäksi pantava merkille, että direktiivillä ja asetuksella vahvistetaan GMO:ien hyväksymistä koskeva oikeudellinen kehys, jota sovelletaan kaikilta osin koko EU:n alueella sellaisiin GMO:ihin, joita käytetään viljelytarkoituksiin siemeninä tai muuna kasvien lisäysaineistona. Viljelyyn tarkoitetuille GMO:ille olisi suoritettava edellä mainitun lainsäädännön nojalla yksilöllinen riskinarviointi, ennen kuin ne hyväksytään saatettavaksi unionin markkinoille. Lupamenettelyn tavoitteena on taata ihmishenkien ja ihmisten terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön ja kuluttajan etujen suojelun korkea taso ja samalla turvata sisämarkkinoiden tehokas toiminta.

Komissio ehdotti 13. heinäkuuta 2010 direktiivin 2001/18/EY muuttamista siten, että jäsenvaltiot voisivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai yksittäisten GMO:ien viljelyä tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla. Samana päivänä komissio julkaisi tiedonannon jäsenvaltioiden vapaudesta päättää muuntogeenisten kasvien viljelystä¹, jossa se selosti syitä, joiden vuoksi se antoi ehdotuksen joustavamman toimintamallin käyttöönottamiseksi muuntogeenisten organismien viljelyä koskevan olemassa olevan lainsäädännön nojalla.

Neuvostossa Coreperin perustama väliaikainen työryhmä käsitteli ehdotusta ja nosti esiin joukon kysymyksiä ja huolenaiheita, mukaan lukien valittu oikeusperusta. Vastauksena neuvoston oikeudellinen yksikkö antoi lausunnon², jossa todettiin, että nykyisessä muodossaan ehdotuksen pätevä oikeusperusta ei ole SEUT 114 artikla. Komissio oli jyrkästi eri mieltä tästä johtopäätöksestä³.

saattaminen ainoastaan sellaisia toimia varten, joissa käytetään asianmukaisia tiukkoja eristämistoimenpiteitä näiden GMO:en väestön keskuuteen tai ympäristöön pääsyn rajoittamiseksi sekä väestön ja ympäristön turvallisuuden korkean tason turvaamiseksi. Toimenpiteiden olisi perustuttava samoihin eristämisperiaatteisiin, joista säädetään direktiivissä 90/219/ETY;

– GMO:en pitäminen tarjolla tarkoitukselliseen levittämiseen noudattaen tämän direktiivin B osassa säädettyjä vaatimuksia."

¹ KOM(2010)0380.

² Periaatteessa "epäyhdenmukaistamiseen" perustuvista syistä, katso neuvoston asiakirja 15696/10.

³ GMO:ien viljelyä koskevista oikeudellisista kysymyksistä 19. marraskuuta 2010 laadittu komission yksiköiden

Parlamentin oikeudellinen yksikkö tarkasteli kysymystä pyynnöstänne ja sen 17. marraskuuta 2010 antamassa lausunnossa todettiin, että *oikeudellinen yksikkö ei ole löytänyt mitään perusteita, joiden mukaisesti SEUT 114 artiklan valinta ehdotuksen oikeusperustaksi voitaisiin asettaa kyseenalaiseksi.*

Esittelijä Corinne Lepage ehdottaa, että oikeusperusta muutetaan ja korvataan SEUT 114 artikla SEUT 192 artiklalla (tarkistus 1)¹. Esittelijä esittää myös muita tarkistuksia, jotka muuttaisivat oletettavasti komission ehdotusta siten, että SEUT 192 artiklan käyttö olisi perusteltua.

I. Kyseessä oleva oikeusperusta

Komission ehdotus perustuu SEUT 114 artiklaan, joka kuuluu seuraavasti:

"114 artikla

(aiempi EY-sopimuksen 95 artikla)

1. Jollei perussopimuksissa toisin määrätä, 26 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sovelletaan seuraavia määräyksiä. Euroopan parlamentti ja neuvosto toteuttavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja talous- ja sosiaalikomiteaa kuultuaan sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevat toimenpiteet jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi.

2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei sovelleta veroja, henkilöiden vapaata liikkuvuutta eikä työntekijöiden oikeuksia tai etuja koskeviin säännöksiin tai määräyksiin.

3. Komissio perustaa 1 kohdassa tarkoitettua, terveyttä, turvallisuutta, ympäristönsuojelua tai kuluttajansuojaa koskevat ehdotuksensa suojelun korkeaan tasoon ottaen erityisesti huomioon kaiken tieteelliseen tietoon perustuvan uuden kehityksen. Myös Euroopan parlamentti ja neuvosto pyrkivät kumpikin toimivaltansa rajoissa tähän tavoitteeseen.

4. Jos sen jälkeen, kun Euroopan parlamentti ja neuvosto, neuvosto tai komissio on toteuttanut yhdenmukaistamistoimenpiteen, jäsenvaltio pitää tärkeistä 36 artiklassa tarkoitetuista taikka ympäristön tai työympäristön suojelua koskevista syistä tarpeellisena pitää voimassa kansalliset säännöksensä tai määräyksensä, jäsenvaltio antaa nämä säännökset ja määräykset sekä perusteet niiden voimassa pitämiseksi tiedoksi komissiolle.

5. Jos sen jälkeen, kun Euroopan parlamentti ja neuvosto, neuvosto tai komissio on toteuttanut yhdenmukaistamistoimenpiteen, jäsenvaltio lisäksi pitää tarpeellisena ottaa käyttöön uuteen, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaan tieteelliseen näyttöön perustuvia kansallisia säännöksiä tai määräyksiä kyseisen jäsenvaltion erityisten ongelmien vuoksi, jotka ovat ilmenneet yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen, jäsenvaltio antaa suunnitellut säännökset ja määräykset sekä niiden käyttöönottamisen perusteet tiedoksi komissiolle, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan soveltamista.

valmisteluasiakirja (SEC(2010)1454 lopullinen).

¹ PR\855067FI.doc.

6. Komissio hyväksyy tai hylkää kyseiset kansalliset säännökset tai määräykset kuuden kuukauden kuluessa 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuista tiedoksi antamisista todettuaan ensin, ovatko ne keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen ja muodostavatko ne esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.

Jollei komissio tee päätöstä määräajan kuluessa, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja kansallisia säännöksiä tai määräyksiä pidetään hyväksytyinä.

Komissio voi ilmoittaa kyseiselle jäsenvaltiolle, että tässä kohdassa määrättyä määräaikaa voidaan pidentää edelleen kuudella kuukaudella, jos se on perusteltua asian monitahoisuuden vuoksi eikä määräajan pidentäminen vaaranna ihmisten terveyttä.

7. Jos jäsenvaltio on 6 kohdan mukaisesti oikeutettu pitämään voimassa tai ottamaan käyttöön yhdenmukaistamistoimenpiteistä poikkeavia kansallisia säännöksiä tai määräyksiä, komissio tutkii viipymättä, onko sillä syytä ehdottaa kyseisen toimenpiteen mukauttamista.

8. Jos jäsenvaltio ottaa esille kansanterveyttä koskevan erityisen ongelman alalla, jolla on aiemmin toteutettu yhdenmukaistamistoimenpiteitä, se ilmoittaa ongelmasta komissiolle, joka tutkii välittömästi, olisiko neuvostolle ehdotettava aiheellisia toimenpiteitä.

9. Poiketen 258 ja 259 artiklassa määrätystä menettelystä komissio tai jäsenvaltio voi saattaa asian suoraan Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, jos se katsoo, että jokin jäsenvaltio käyttää väärin tämän artiklan mukaisia valtuuksiaan.

10. Edellä tarkoitettuihin yhdenmukaistamistoimenpiteisiin sisällytetään aiheellisissa tapauksissa suojalauseke, jonka nojalla jäsenvaltiot saavat, unionin valvontamenettelyn alaisina, toteuttaa väliaikaisia toimenpiteitä yhdestä tai useammasta 36 artiklassa mainitusta, muusta kuin taloudellisesta syystä."

Esittelijä esittää, että oikeusperusta muutetaan SEUT 192 artiklaksi, joka kuuluu seuraavasti:

"192 artikla

(aiempi EY-sopimuksen 175 artikla)

1. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen sekä talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan unionin toimista 191 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi*.

2. Poiketen 1 kohdassa määrätystä päätöksentekomenettelystä ja rajoittamatta 114 artiklan soveltamista, neuvosto yksimielisesti erityisessä lainsäätämisyjärjestyksessä sekä Euroopan parlamenttia, talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan vahvistaa.

* Nämä tavoitteet ovat: "(–) ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen, (–) ihmisten terveyden suojelu, (–) luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö, (–) sellaisten toimenpiteiden edistäminen kansainvälisellä tasolla, joilla puututaan alueellisiin tai maailmanlaajuisiin ympäristöongelmiin, ja erityisesti ilmastonmuutoksen torjuminen".

a) säännöksiä, jotka ovat etupäässä verotuksellisia;

b) toimenpiteet, jotka vaikuttavat:

— kaavoitukseen,

— vesivarojen määrän hallintaan tai jotka koskevat suoraan tai välillisesti vesivarojen saatavuutta,

— maankäyttöön jätehuoltoa lukuun ottamatta;

c) toimenpiteet, jotka vaikuttavat merkittävästi jäsenvaltion valintaan eri energianlähteiden välillä ja jäsenvaltion energiahuollon yleiseen rakenteeseen.

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia, talous- ja sosiaalikomiteaa sekä alueiden komiteaa kuultuaan päättää, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin aloihin sovelletaan tavallista lainsäätämisyjärjestystä.

3. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen sekä talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan yleiset toimintaohjelmat, joissa vahvistetaan ensisijaiset tavoitteet.

Toimintaohjelmien toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet hyväksytään tapauksen mukaan joko 1 tai 2 kohdassa määrättyin edellytyksin.

4. Jäsenvaltiot huolehtivat ympäristöpolitiikan rahoittamisesta ja täytäntöönpanosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta tiettyjä unionin hyväksymiä toimenpiteitä.

5. Rajoittamatta saastuttaja maksaa -periaatteen soveltamista, jos 1 kohtaan perustuva toimenpide aiheuttaa jäsenvaltion viranomaisille suhteettomina pidettäviä kustannuksia, tällä toimenpiteellä annetaan aiheellisia säännöksiä:

— väliaikaisista poikkeuksista, sekä/taikka

— 177 artiklan mukaisesti perustetusta koheesiorahastosta annettavasta taloudellisesta tuesta."

II. Komission valinta oikeusperustaksi

Komission valinta on SEUT 114 artikla. Ehdotuksessa muutetaan direktiiviä 2001/18/EY, joka on annettu EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan perusteella (nyt SEUT 114 artikla), lisäämällä siihen uusi 26 b artikla, joka tarjoaisi jäsenvaltioille oikeusperustan, jonka mukaisesti ne voisivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai tiettyjen direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla tietyin edellytyksin.

"26 b artikla

Viljely

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai tiettyjen sellaisten tämän direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla, edellyttäen että

a) kyseisiin toimenpiteisiin on muut perusteet kuin ne, jotka liittyvät GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti aiheutuvien kielteisten terveys- ja ympäristövaikutusten arviointiin;

ja,

b) ne ovat perussopimusten mukaisia.

Direktiivistä 98/34/EY poiketen jäsenvaltioiden, jotka aikovat hyväksyä perusteltuja toimenpiteitä tämän artiklan nojalla, on annettava ne tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle kuukautta ennen niiden hyväksymistä."

Ehdotuksen johdanto-osan 5 kappaleessa todetaan seuraavaa: "Kokemus on osoittanut, että muuntogeenisten kasvien viljely on kysymys, joka voidaan käsitellä perusteellisesti parhaiten jäsenvaltioiden toimesta, joko kansallisella tai alueellisella ja paikallisella tasolla. Toisin kuin GMO:ien markkinoille saattamiseen ja tuontiin liittyvät kysymykset, joiden sääntelyn olisi sisämarkkinoiden säilyttämiseksi pysyttävä EU:n tasolla, viljely on tunnustettu asiaksi, johon liittyy vahva paikallinen ja alueellinen ulottuvuus. SEUT-sopimuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla olisi sen vuoksi oltava oikeus antaa sääntöjä, jotka koskevat GMO:ien viljelyä niiden alueella sen jälkeen, kun GMO on laillisesti hyväksytty saatettavaksi EU:n markkinoille." Ehdotuksen johdanto-osan 6 kappaleessa täsmennetään seuraavaa: "Tältä osin vaikuttaa aiheelliselta myöntää jäsenvaltioille toissijaisuusperiaatteen mukaisesti enemmän vapautta päättää, haluavatko ne viljellä muuntogeenisiä viljelykasveja alueellaan, ilman että tätä varten olisi muutettava GMO:hin sovellettavaa unionin lupajärjestelmää ja riippumatta toimenpiteistä, joita jäsenvaltioilla on oikeus toteuttaa direktiivin 2001/18/EY 26 a artiklaa soveltamalla välttääkseen GMO:ien tahattoman esiintymisen muissa tuotteissa." Johdanto-osan 7 kappaleessa todetaan myös seuraavaa: "Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi sallittava hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai tiettyjen GMO:ien viljelyä niiden koko alueella tai sen osalla tai kielletään se, ja vastaavasti muuttamaan kyseisiä toimenpiteitä tarpeen mukaan kaikissa kyseisten GMO:ien lupamenettelyjen, luvan uusimismenettelyjen ja markkinoilta poistamisen eri vaiheissa. Tätä olisi sovellettava myös siemeninä ja kasvin lisäysaineistona oleviin muuntogeenisiin lajikkeisiin, jotka saatetaan markkinoille asianomaisen siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti ja erityisesti direktiivien 2002/53/EY ja 2002/55/EY mukaisesti. Toimenpiteiden olisi liityttävä GMO:ien viljelyyn mutta ei varsinaisina tuotteina tai niiden osana olevien muuntogeenisten siementen ja kasvien lisäysaineiston ja niiden satotuotteiden vapaaseen liikkuvuuteen ja tuontiin. Ne eivät myöskään saisi vaikuttaa sellaisten siemeninä ja kasvin lisäysaineistona olevien muiden kuin muuntogeenisten lajikkeiden viljelyyn, joiden seassa todetaan EU:ssa hyväksytyjen GMO:ien jäämiä satunnaisesti tai silloin, kun tätä esiintymistä ei ole voitu teknisesti välttää." Johdanto-osan 9 kappale kuuluu seuraavasti: "Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tämän asetuksen

tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa jäsenvaltioissa viljelyyn sovellettavia edellytyksiä vaan taata jäsenvaltioille vapaus vedota terveys- ja ympäristöriskien tieteellisen arvioinnin lisäksi myös muihin perusteisiin GMO:ien viljelyn kieltämiseksi alueellaan. (...)"

Ehdotuksen 26 b artiklaa sovellettaisiin sekä direktiivin 2001/18/EY että asetuksen N:o 1829/2003 nojalla hyväksytyihin GMO:ihin.

III. Tuomioistuimen lähestymistapa: ehdotettujen toimien tavoite ja sisältö

Tuomioistuimen oikeuskäytännöstä nousee esiin tiettyjä periaatteita. Kun otetaan huomioon, että oikeusperustalla on seurauksia aineellisoikeudelliseen toimivaltaan ja menettelyyn, asianmukaisen oikeusperustan valinnalla on perustuslaillinen merkitys¹.

Säädöksen oikeusperustan valinta ei riipu siitä, että asianomainen toimielin on vakuuttunut tietyn tavoitteen saavuttamisesta, vaan sen on "perustuttava tuomioistuimen tutkittavissa oleviin objektiivisiin seikkoihin"², kuten toimenpiteen tavoitteeseen ja sisältöön³.

IV. Analyysi

SEUT 114 artikla: alkuperäinen oikeusperusta

SEUT 114 artikla valtuuttaa tavallista lainsäätämisympäristöstä noudattaen "*sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevat [unionin] toimenpiteet*". Tätä artiklaa olisi käsiteltävä SEUT 26 artiklan yhteydessä, jossa tavaroiden vapaa liikkuvuus vahvistetaan sisämarkkinoiden toteuttamisen peruseriaatteeksi. Lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota 114 artiklan 3 kohtaan, jossa vahvistetaan korkean tason suojeleminen toimenpiteissä, jotka koskevat terveyttä, turvallisuutta, ympäristönsuojelua tai kuluttajansuojaa. Jäsenvaltiot voivat 4–9 kohdan mukaisesti toteuttaa kansallisia toimenpiteitä, joilla asetetaan tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia perusteltuja kieltoja tai rajoituksia SEUT 36 artiklan mukaisesti sen jälkeen kun yhdenmukaistamistoimenpide on hyväksytty. Tämän vuoksi 4–9 kohdassa artiklan yleistä tavoitetta, joka on sisämarkkinoiden vakiinnuttamisen ja toiminnan edistäminen, rajataan merkittävästi.

Toimenpiteen tavoitteena ja sisältönä on taata jäsenvaltioille vapaus vedota muihin syihin kuin terveys- ja ympäristöriskien tieteelliseen arviointiin rajoittaakseen GMO:ien viljelyä alueellaan tai kieltääkseen sen. Tätä varten uuden 26 b artiklan perusteella jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tiettyjen sellaisten direktiivin 2001/18/EY C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se, seuraavin edellytyksin: "*a) kyseisiin toimenpiteisiin on muut perusteet kuin ne, jotka liittyvät GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti aiheutuvien kielteisten terveys- ja ympäristövaikutusten arviointiin; ja b) ne*

¹ Lausunto 2/00 *Cartagenan pöytäkirja* [2001] Kok. I-9713, 5 kohta; asia C-370/07 *komissio v. neuvosto* [2009] Kok. I-8917, 46–49 kohta; lausunto 1/08, *Palvelukaupan yleissopimus* [2009] Kok. I-11129, 110 kohta.

² Asia 45/86 *komissio v. neuvosto* [1987] Kok. 1493, 11 kohta.

³ Asia C-300/89 *komissio v. neuvosto* [1991] Kok. I-2867, 10 kohta.

ovat perussopimusten mukaisia." Ehdotuksella pyritään näin ollen selventämään olemassa olevaa oikeudellista kehystä, koska siinä nimenomaisesti annetaan jäsenvaltioille liikkumavaraa, jotta ne voivat kieltää GMO:ien viljelyn tai rajoittaa sitä kaikissa sellaisissa tapauksissa, joita ei ole yhdenmukaistettu eli jotka eivät liity haitallisten terveys- ja ympäristövaikutusten arviointiin. Näyttää siltä, että ehdotuksessa ei itse asiassa pyritä mihinkään muuhun tavoitteeseen kuin tuomaan tiettyä joustavuutta olemassa olevaan keskitettyyn GMO:ien hyväksymisjärjestelmään. Tästä syystä komission valitsema oikeusperusta on asianmukainen.

Tähän johtopäätökseen ei vaikuta se, että komission ehdotuksen tuoma lisäarvo vaikuttaa kyseenalaiselta, koska 26 b artiklan käytännön vaikutuksia voidaan pitää ainoastaan rajallisina. Tässä yhteydessä viittaus perussopimukseen artiklan b alakohdassa on kiintoisa. Jos jätetään huomiotta itsestäänselvyys siitä, että unionin tai jäsenvaltioiden hyväksymien toimenpiteiden on oltava perussopimusten mukaisia, säännös näyttää viittaavan epäsuorasti SEUT 114 artiklan 4–9 kohtaan ja SEUT 36 artiklaan. Parlamentin oikeudellinen yksikkö on lausunnossaan (13–23 kohta) tehnyt yksityiskohtaisen analyysin GMO:ien viljelyn rajoittamista tai kieltämistä koskevista perusteista. Riittää kun todetaan, että jäsenvaltioiden mahdollisuudet toteuttaa rajoittavia toimenpiteitä "muilla perusteilla" ovat tässä tapauksessa rajalliset.

Vaikka tässä ei näytä olevan kyse varsinaisesta unionin toimivallasta luopumisesta, SEUT 114 artikla voisi edelleen olla asianmukainen oikeusperusta myös siinä tapauksessa, että ehdotusta pidettäisiin "epäyhdenmukaistamistoimenpiteenä"¹. Erityisesti perustelua, että "epäyhdenmukaistaminen" sallitaan SEUT 114 artiklan perusteella ainoastaan, jos tällaiseen "epäyhdenmukaistamiseen" tähtäävän tarkistuksen tarkoituksena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa, on vaikea hyväksyä. SEUT 114 artikla antaa unionin lainsäätäjälle toimivallan säätää yhdenmukaistamistoimenpiteistä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi ja näin ollen mukauttaa toimenpiteitä, jotka on jo toteutettu, muuttuviin olosuhteisiin, joko lisäämällä tai vähentämällä jo saavutettua yhdenmukaistamista tai jopa kumoamalla yhdenmukaistamistoimenpiteen. SEUT 114 artiklaa on tarkasteltava SEUT 2 artiklan 2 kohdan valossa, jossa todetaan selvästi seuraavaa: "*Kun perussopimuksissa annetaan unionille jäsenvaltioiden kanssa jaettu toimivalta tietyllä alalla, unioni ja jäsenvaltiot voivat toimia lainsäätäjänä ja antaa oikeudellisesti velvoittavia säädöksiä kyseisellä alalla. Jäsenvaltiot käyttävät toimivaltaansa siltä osin kuin unioni ei ole käyttänyt omaansa. Jäsenvaltiot käyttävät jälleen toimivaltaansa siltä osin kuin unioni on päättänyt lakata käyttämästä omaansa.*" Julkisasiainministeri Poiares Maduro totesi lausunnossaan *Vodafone*-asiassa, että 95 artikla voi tarjota perustan sääntelyn lisäämiselle sääntelyn purkamista koskevien toimenpiteiden ohella"², ja tuomioistuin katsoi samassa asiassa, että *jos EY:n perustamissopimukseen perustuva säädös on jo poistanut kaupan esteitä alueella, jota se yhdenmukaistaa, yhteisön lainsäätäjä ei voi kieltää mahdollisuutta mukauttaa tätä säädöstä mahdollisiin olosuhteiden muutoksiin tai tiedon lisääntymiseen, kun otetaan huomioon sen tehtävä perustamissopimuksessa tunnustettujen yleisten etujen turvaajana*³.

¹ Neuvoston oikeudellinen yksikkö totesi näin lausunnossaan kyseenalaistaessaan SEUT 114 artiklan pätevänä oikeusperustana. Katso parlamentin oikeudellisen yksikön erilainen näkemys sen lausunnon 12 kohdassa.

² Lausunto asiassa C-58/08 *Vodafone ja muut* [2010], ei vielä julkaistu, 9 kohta.

³ Asia C-58/08 *Vodafone ja muut* [2010], ei vielä julkaistu, 34 kohta.

SEUT 192 artikla oikeusperustana

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan esittelijä ehdottaa, että SEUT 192 artikla olisi asianmukainen oikeusperusta seuraavasta syystä: "*Koska jäsenvaltiot ottavat huomioon kasviston ja eläimistön suojeluun, maankäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyviä näkökohtia ja koska niillä on yhä laaja toimivalta näillä aloilla, on perusteltua valita asetuksen oikeusperustaksi SEUT-sopimuksen 192 artikla.*"

SEUT 192 artiklan 1 kohta antaa mahdollisuuden päättää tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen unionin toimista 191 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden – muun muassa ympäristön laadun säilyttäminen, suojelu ja parantaminen – toteuttamiseksi. SEUT 192 artiklan 2 kohta antaa mahdollisuuden toteuttaa erityisessä lainsäätämisyjärjestyksessä toimenpiteitä, jotka koskevat muun muassa vesivarojen määrän hallintaa ja maankäyttöä. Tarkistuksessa ei täsmennetä, mitä 192 artiklan kohtaa olisi pidettävä asianmukaisena.

Ehdotuksen huomioon ottaen näyttäisi siltä, että 192 artiklan 2 kohtaa voidaan pitää tarkoituksenmukaisempana: 1. "Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen sekä talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan unionin toimista 191 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi." Kuten edellä huomautettiin, ehdotuksen tavoitteena on taata jäsenvaltioille vapaus vedota muihin syihin kuin terveys- ja ympäristöriskien tieteelliseen arviointiin rajoittaakseen GMO:ien viljelyä alueellaan tai kieltääkseen sen. Siksi on selvää, että ehdotuksella ei pyritä saavuttamaan mitään SEUT 191 artiklassa tarkoitettuja tavoitteita. Ehdotuksen tarkoituksena on sen sijaan antaa jäsenvaltioille mahdollisuus esittää muita syitä kuin ympäristön tai ihmisten terveyden suojeluun liittyviä huolenaiheita, jotta ne voivat rajoittaa GMO:ien viljelyä tai kieltää sen alueellaan. Kun katsotaan komission alkuperäistä ehdotusta, on todettava, että se ei oikeuta käyttämään SEUT 192 artiklaa oikeusperustana.

Esittelijä on kuitenkin esittänyt joukon tarkistuksia, joiden hyväksymiseksi oikeusperustan muuttaminen näyttäisi tarpeelliselta. Analysoimatta mietintöluonnosta yksityiskohtaisesti olisi kiinnitettävä huomiota erityisesti tarkistukseen 8, joka kuuluu seuraavasti:

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla

Komission teksti

Lisätään *direktiiviin 2001/18/EY seuraava artikla, joka tulee voimaan tämän asetuksen voimaantulopäivänä:*

"26 b artikla

Viljely

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai tiettyjen sellaisten tämän direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla, edellyttäen että

a) kyseisiin toimenpiteisiin on muut perusteet kuin ne, jotka liittyvät GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti aiheutuvien kielteisten terveys- ja ympäristövaikutusten arviointiin;

Tarkistus

1) Lisätään artikla *seuraavasti:*

"26 b artikla

Viljely

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan kaikkien tai tiettyjen sellaisten tämän direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla, edellyttäen että

a) kyseiset toimenpiteet ovat perusteltuja seuraavista syistä:

i) niiden perusteet liittyvät muuntogeenisten organismien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti aiheutuviin ympäristövaikutuksiin, joita ei vielä tarkasteltu tämän direktiivin C osan mukaisesti suoritettussa kielteisten ympäristövaikutusten arvioinnissa; tai

ii) muuntogeenisten organismien levittämisen mahdollisista kielteisistä

vaikutuksista jäsenvaltion alueeseen tai biologiseen monimuotoisuuteen ei ole lainkaan tai riittävästi tietoja; tai

iii) muut perusteet, joita voivat olla muun muassa maatalouskäytäntöjen muuttuminen, maankäyttö, kaavoitus, sosioekonomiset vaikutukset tai muut hyväksyttävät tekijät;

ja

b) ne ovat perussopimusten mukaisia.

Direktiivistä 98/34/EY poiketen jäsenvaltioiden, jotka aikovat hyväksyä perusteltuja toimenpiteitä tämän artiklan nojalla, on annettava ne tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle kuukautta ennen niiden hyväksymistä."

ja

b) ne ovat perussopimusten mukaisia.

Direktiivistä 98/34/EY poiketen jäsenvaltioiden, jotka aikovat hyväksyä perusteltuja toimenpiteitä tämän artiklan nojalla, on annettava ne tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle kuukautta ennen niiden hyväksymistä."

Esittelijä perustelee tätä tarkistusta seuraavasti: "*Unionin tasolla suoritettu arviointi ei voi olla tyhjentävä. Lisäksi sen, ettei muuntogeenisten organismien mahdollisista kielteisistä vaikutuksista jäsenvaltioiden vastaanottaviin ekosysteemeihin tai ympäristöihin ole lainkaan tai riittävästi tietoja, pitäisi riittää perusteeksi jäsenvaltion kieltää asianomaisen organismin tai organismien viljely. Jäsenvaltioiden olisi voitava vedota muihinkin tekijöihin, liittyvätpä ne ympäristövaikutuksiin tai eivät.*"

Kun otetaan huomioon, että tarkistus laajentaa huomattavasti perusteita, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voisivat rajoittaa GMO:ien viljelyä tai kieltää sen, eli sisällyttää niihin ympäristöön liittyvät perusteet, tarkistuksen on katsottava muuttavan ehdotuksen tarkoitusta. Kaikilla esittelijän esittämällä tarkistuksilla pyritäänkin tarjoamaan jäsenvaltioille erityisiä perusteita ja mahdollisuuksia GMO:ien viljelyn rajoittamiseksi. Tarkistukset viittaavat lisäksi edellytyksiin, jotka liittyvät ympäristöön ja sen säilyttämiseen ja suojeluun, kuten mahdolliset kielteiset vaikutukset ekosysteemeihin, maankäytön muutokset ja elämistön ja kasviston suojelu. Nykyisin jäsenvaltiot, jotka eivät halua viljellä GMO:ja alueellaan, pyrkivät esittämään eettisiä perusteita, joita on kuitenkin vaikea puolustaa tuomioistuimessa¹. Kuten parlamentin oikeudellinen yksikkö mainitsi oikeudellisessa lausunnossaan, komission ehdottama direktiivin tarkistaminen (eli uusi 26 b artikla) ei tuo mitään olennaisia muutoksia GMO:ien viljelyä koskevaan nykyiseen lupajärjestelmään. Kun otetaan huomioon, että perusteet GMO:ien viljelyn vastustamiselle perustuvat etenkin ympäristöön liittyviin perusteisiin, esittelijän muuttaman ehdotuksen asianmukainen oikeusperusta olisi SEUT 192 artiklan 1 kohta. Olisi myös pantava merkille, että toimenpiteet, jotka koskevat GMO:ien levittämistä unionin ympäristöön sisämarkkinoihin liittyvin perustein, vaikuttavat

¹ C-165/08 komissio v. Puolan tasavalta [2009] Kok.I-6843.

epäasiallisilta. GMO:ja ei voida tarkastella samalla tavalla kuin mitä tahansa muuta tuotetta, koska ne ovat eläviä organismeja, jotka kykenevät lisääntymään ja moninkertaistumaan, ja ne vaikuttavat tuotantojärjestelmiin ja ekosysteemeihin, jotka ovat hyvin erilaisia eri puolilla unionia.

Päätelmä

Kun otetaan huomioon esittelijän esittämät tarkistukset ehdotukseen, todetaan, että SEUT 192 artiklan 1 kohta on asianmukainen oikeusperusta.

Oikeudellisten asioiden valiokunta päätti kokouksessaan 22. maaliskuuta 2011 äänin 9 puolesta 8 vastaan¹ suosittaa, että ehdotuksen olisi perustuttava SEUT 192 artiklan 1 kohtaan.

Kunnioittavasti

Klaus-Heiner LEHNE

¹ Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Klaus-Heiner Lehne (puheenjohtaja), Luigi Berlinguer (varapuheenjohtaja), Evelyn Regner (varapuheenjohtaja), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (valmistelija), Tadeusz Zwiefka, Françoise Castex, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Alexandra Thein, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Jiří Maštálka, Kurt Lechner, Angelika Niebler, Jan Philipp Albrecht, Eva Lichtenberger, Sajjad Karim.

15.3.2011

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi direktiivin 2001/18/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden mahdollisuudesta rajoittaa muuntogeenisten kasvien viljelyä tai kieltää se alueellaan (KOM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

Valmistelija: George Lyon

LYHYET PERUSTELUT

Ehdotuksen tausta

Valmistelija haluaisi keskustelun pohjaksi muistuttaa joistakin muuntogeenisten kasvien viljelyyn liittyvistä tosiasioista ja luvuista:

- EU:ssa on tällä hetkellä sallittua viljellä kahta muuntogeenistä viljelykasvia: MON810-maissia ja Amflora-perunaa.
- Seitsemäntoista muuntogeenistä viljelykasvia odottaa viljelylupaa EU:ssa.
- MON810-maissia viljeltiin vuonna 2009 viidessä jäsenvaltiossa kaikkiaan 94 800 hehtaarin alalla (Espanja, Tšekin tasavalta, Portugali, Romania ja Slovakia), josta 80 prosenttia Espanjassa (verrattuna 107 700 hehtaariin vuonna 2008, jonka jälkeen Saksa lopetti viljelyn).

Amflora-perunaa viljellään tällä hetkellä kolmessa jäsenvaltiossa: Ruotsissa, Saksassa ja Tšekin tasavallassa.

Vuonna 2009 neljätoista miljoonaa viljelijää kylvi 134 miljoonaa hehtaaria muuntogeenisiä viljelykasveja¹, joista 64 miljoonaa hehtaaria kylvettiin Yhdysvalloissa, yli 21 miljoonaa hehtaaria Brasiliassa ja Argentiinassa ja yli 8 miljoonaa hehtaaria sellaisissa maissa kuin Kanada ja Intia.

¹ Luvut koskevat maissia, soijapapua, puuvillaa ja rapsia.

Nämä luvut kuvaavat muuntogeenisiä viljelykasveja koskevaa päätöksentekoa tällä hetkellä koskevaa lukkiutunutta tilannetta sekä vastausten puutetta viljelijöiden ja kuluttajien ilmaisemiin todellisiin huolenaiheisiin.

Uusia tekniikoita koskeva tieteeseen perustuva lähestymistapa

Valmistelija katsoo, että uusien tekniikoiden turvallisuuden määrittelyn pääperiaatteina olisi oltava parhaat mahdolliset tieteelliset ohjeet sekä riskeihin perustuva lähestymistapa. Ellei uusien menetelmien ja käytäntöjen turvallisuutta koskevia päätöksiä pohjata vankasti tieteellisiin neuvoihin, yhteiskuntaa uhkaa vaara, että päätökset tehdään suosion, ei turvallisuuden, perusteella. Muut osatekijät, kuten sosioekonomiset huolenaiheet tai eettiset pohdinnat, eivät voi korvata tieteeseen perustuvia turvallisuuspäätöksiä. Valmistelija myöntää, ettei komission ehdotus sinällään horjuta muuntogeenisiä viljelykasveja koskevaa yhteistä Euroopan laajuista tieteellistä lupamenettelyä.

Ehdotuksen tavoite

Komission mukaan ehdotuksen avulla pyritään sen lisäksi, että luodaan kattava lainsäädäntökehys muuntogeenisiä organismeja (GMO) sisältävien tai niistä saatujen tuotteiden hyväksymistä varten, "helpottamaan päätöksentekoa", "ottamaan huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset seikat" ja "antamaan jäsenvaltioille tarpeeksi joustovaraa tehdä päätös muuntogeenisten kasvien viljelystä sen jälkeen, kun ne on hyväksytty EU:n tasolla". Vaikka neuvoston ja Euroopan parlamentin oikeudelliset yksiköt ovat tuoneet esiin vakavia huolenaiheita, jotka liittyvät oikeusvarmuuteen, yhtenäismarkkinoita uhkaaviin tekijöihin ja yhteensopimattomuuteen WTO:n kanssa, valmistelija on tullut kaikkien väitteiden tarkastelun jälkeen siihen johtopäätökseen, että kaiken kaikkiaan ehdotuksen avulla saatetaan päästä komission tavoitteisiin ja sen avulla on mahdollista päästä ulos muuntogeenisten kasvien viljelyä EU:ssa koskevasta pattitilanteesta.

Kanta

Valmistelijan yleisenä tavoitteena on lujittaa komission ehdotusta sisämarkkinoihin ja WTO-yhteensopivuutta koskeviin ongelmiin nähden.

Valmistelija on sisällyttänyt tekstiin myös vaatimuksen suhteellisuusperiaatteen sekä kuluttajien ja viljelijöiden valinnanvapauden noudattamisesta. Hän on pyrkinyt myös tarjoamaan paremman suojan viljelijöille, jotka haluavat viljellä muita kuin muuntogeenisiä kasveja, sekä takaamaan paremman oikeusvarmuuden tätä joustovaraa hyödyntäville jäsenvaltioille.

Valmistelija katsoo, että jäsenvaltioita olisi vaadittava noudattamaan tapauskohtaista menettelyä päättäessään tämän uuden valtuuden käytöstä, jotta varmistetaan rajoitusten viljelykasvikohtaisuus. Näin tunnustettaisiin se tosiasia, että erilaiset muuntogeeniset viljelykasvit tuovat mukanaan erilaisia uhkia ja hyötyjä eri alueille ja niitä olisi sen vuoksi arvioitava yksilöllisesti, jotta varmistetaan suhteellisuusperiaatteen noudattaminen jäsenvaltioissa.

Valinnanvapauden noudattamiseksi, kuten neuvoston 4. joulukuuta 2008 antamissa päätelmissä ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 9. joulukuuta 2010 antamassa lausunnossa (NAT 480 -

CESE 1623/2010) myönnetään, on välttämätöntä varmistaa, että jäsenvaltioilla on alueellaan käytössä vakaat rinnakkaiseloja koskevat säännöt. Tämä edellyttää tarkistusta direktiivin 2001/18/EY 26 a artiklaan, jotta voidaan vakuuttaa ei-muuntogeenisten kasvien viljelijöille ja kuluttajille, jotka haluavat kasvattaa ja ostaa ei-geenimuunnettuja tuotteita, että heidän oikeuttaan tähän kunnioitetaan. Valmistelija katsoo myös, että jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä 26 a artiklaan sisältyvää joustovaraa ja komission uutta suositusta rinnakkaiseloja koskevista ohjeista ennen kuin ne ottavat käyttöön uusia ehdotetun 26 b artiklan mukaisia rajoittavia toimenpiteitä.

Rinnakkaiseloja koskevien toimien lisäksi sekä ei-muuntogeenisiä kasveja kasvattavien viljelijöiden suojelemiseksi taloudellisilta menetyksiltä, jotka johtuvat muuntogeenisten kasvien satunnaisesta esiintymisestä heidän viljelyksillään ja heidän siemenissään, valmistelija kehottaa komissiota myös laatimaan ehdotuksen teknisistä raja-arvoista, jotka koskevat muuntogeenisistä kasveista peräisin olevien jäämien merkintää tavanomaisiin siemeniin ja jotka asetetaan mahdollisimman alhaiselle tasolle, joka on käyttökelpoinen, kohtuullinen ja toimiva kaikkien taloudellisten toimijoiden kannalta, kuten neuvoston 4. joulukuuta 2008 antamissa päätelmissä pyydetään.

Lopuksi valmistelija ehdottaa viljelijöiden oikeusvarmuuden lujittamista tämän ehdotuksen yhteydessä sen lisäksi, että rajoittavien toimenpiteiden on oltava suhteellisia ja että on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin käytännön toimiin viljelijöiden ja kuluttajien valinnanvapauden turvaamiseksi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on julkaistava ja pantava täytäntöön rajoitukset, joihin ne aikovat ryhtyä tämän direktiivin 2001/187/EY 26 b artiklan mukaisen uuden valtuuden puitteissa vähintään kolme kuukautta ennen kasvukauden alkamista, jotta viljelijät voivat varmuudella suunnitella toimintaansa eteenpäin.

Valmistelija on tästä syystä valmis tukemaan tätä ehdotusta edellyttäen, että lausunnossa ehdotetut lisätoimet hyväksytään.

TARKISTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(2) Viljelyyn tarkoitetuille GMO:ille suoritetaan edellä mainitun lainsäädännön

(2) Viljelyyn tarkoitetuille GMO:ille suoritetaan edellä mainitun lainsäädännön

nojalla yksilöllinen riskinarviointi, ennen kuin ne hyväksytään saatettavaksi unionin markkinoille. Tämän lupamenettelyn tavoitteena on taata ihmishenkien ja ihmisten terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön ja kuluttajan etujen suojelun korkea taso ja samalla turvata sisämarkkinoiden tehokas toiminta.

nojalla yksilöllinen riskinarviointi, ennen kuin ne hyväksytään saatettavaksi unionin markkinoille *ottaen huomioon direktiivin 2001/18/EY liitteen II mukaisesti suorat ja välilliset, välittömästi ja viipeellä ilmenevät sekä pitkän aikavälin kumuloituvat ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuvat vaikutukset*. Tämän lupamenettelyn tavoitteena on taata ihmishenkien ja ihmisten terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön ja kuluttajan etujen suojelun korkea taso ja samalla turvata sisämarkkinoiden tehokas toiminta.

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

(5) Kokemus on osoittanut, että muuntogeenisten kasvien viljely on kysymys, joka voidaan käsitellä perusteellisesti parhaiten jäsenvaltioiden toimesta, joko kansallisella tai alueellisella ja paikallisella tasolla. Toisin kuin GMO:ien markkinoille saattamiseen ja tuontiin liittyvät kysymykset, joiden sääntelyn olisi sisämarkkinoiden säilyttämiseksi pysyttävä EU:n tasolla, viljely on tunnustettu asiaksi, johon liittyy vahva paikallinen ja alueellinen ulottuvuus. SEUT-sopimuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla olisi sen vuoksi oltava oikeus antaa *sääntöjä*, jotka koskevat GMO:ien viljelyä niiden alueella sen jälkeen, kun GMO on laillisesti hyväksytty saatettavaksi EU:n markkinoille.

Tarkistus

(5) Kokemus on osoittanut, että muuntogeenisten kasvien viljely on kysymys, joka voidaan käsitellä perusteellisesti parhaiten jäsenvaltioiden toimesta, joko kansallisella tai alueellisella ja paikallisella tasolla. Toisin kuin GMO:ien markkinoille saattamiseen ja tuontiin liittyvät kysymykset, joiden sääntelyn olisi sisämarkkinoiden säilyttämiseksi pysyttävä EU:n tasolla, viljely on tunnustettu asiaksi, johon liittyy vahva paikallinen ja alueellinen ulottuvuus *sekä jäsenvaltioiden itsemääräämisoikeuteen liittyvä erityinen ulottuvuus*. SEUT-sopimuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla olisi sen vuoksi oltava oikeus antaa *oikeudellisesti velvoittavia säädöksiä*, jotka koskevat GMO:ien viljelyä niiden alueella sen jälkeen, kun GMO on laillisesti hyväksytty saatettavaksi EU:n markkinoille.

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

(6) Tältä osin vaikuttaa aiheelliselta myöntää jäsenvaltioille toissijaisuusperiaatteen mukaisesti enemmän **vapautta** päättää, haluavatko ne viljellä muuntogeenisiä viljelykasveja alueellaan, ilman että tätä varten olisi muutettava GMO:hin sovellettavaa unionin lupajärjestelmää ja **riippumatta toimenpiteistä**, joita **jäsenvaltioilla on oikeus toteuttaa** direktiivin 2001/18/EY 26 a artiklaa soveltamalla välttääkseen GMO:ien tahattoman esiintymisen muissa tuotteissa.

Tarkistus

(6) Tältä osin vaikuttaa aiheelliselta myöntää jäsenvaltioille toissijaisuusperiaatteen mukaisesti enemmän **joustovaraa** päättää, haluavatko ne viljellä muuntogeenisiä viljelykasveja alueellaan, ilman että tätä varten olisi muutettava GMO:hin sovellettavaa unionin lupajärjestelmää ja **samanaikaisesti niiden toimenpiteiden kanssa**, joita **jäsenvaltioiden on toteutettava tällä asetuksella muutetun** direktiivin 2001/18/EY 26 a artiklaa soveltamalla välttääkseen GMO:ien tahattoman esiintymisen muissa tuotteissa.

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti

(7) Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi sallittava hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan **kaikkien tai tiettyjen GMO:ien** viljelyä niiden koko alueella tai sen osalla tai kielletään se, **ja vastaavasti muuttamaan kyseisiä toimenpiteitä tarpeen mukaan kaikissa kyseisten GMO:ien lupamenettelyjen, luvan uusimismenettelyjen ja markkinoilta poistamisen eri vaiheissa**. Tätä olisi sovellettava myös siemeninä ja kasvin lisäysaineistona oleviin muuntogeenisiin lajikkeisiin, jotka saatetaan markkinoille asianomaisen siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti ja erityisesti direktiivien 2002/53/EY ja 2002/55/EY mukaisesti. Toimenpiteiden olisi liityttävä

Tarkistus

(7) Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi sallittava hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan **tiettyjen GMO:ien, viljelykasvilajikkeen perusteella määritetyn GMO-ryhmän tai kaikkien GMO:ien** viljelyä niiden koko alueella tai sen osalla tai kielletään se **edellyttäen, että toimenpiteiden osalta on suoritettu vaikutustenarviointi ja julkinen kuuleminen ja että toimenpiteet hyväksytään ja saatetaan kaikkien taloudellisten toimijoiden, myös viljelijöiden, tietoon, vähintään 12 kuukautta ennen kylvöä. Tämä jäsenvaltioille jätetty valinnanvapaus liittyy suoraan niiden aluehallintoa ja -kehitystä sekä maankäyttöä koskevaan itsemääräämisoikeuteen ja tarpeeseen**

GMO:ien viljelyyn mutta ei varsinaisina tuotteina tai niiden osana olevien muuntogeenisten siementen ja kasvien lisäysaineiston ja niiden satotuotteiden vapaaseen liikkuvuuteen ja tuontiin. Ne eivät myöskään saisi vaikuttaa sellaisten siemeninä ja kasvin lisäysaineistona olevien muiden kuin muuntogeenisten lajikkeiden viljelyyn, joiden seassa todetaan EU:ssa hyväksytyjen GMO:ien jäämiä satunnaisesti tai silloin, kun tätä esiintymistä ei ole voitu teknisesti välttää.

säilyttää ekosysteemien monimuotoisuus. Tätä olisi sovellettava myös siemeninä ja kasvin lisäysaineistona oleviin muuntogeenisiin lajikkeisiin, jotka saatetaan markkinoille asianomaisen siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti ja erityisesti direktiivien 2002/53/EY ja 2002/55/EY mukaisesti. Toimenpiteiden olisi liityttävä GMO:ien viljelyyn mutta ei varsinaisina tuotteina tai niiden osana olevien muuntogeenisten siementen ja kasvien lisäysaineiston ja niiden satotuotteiden vapaaseen liikkuvuuteen ja tuontiin. Ne eivät myöskään saisi vaikuttaa sellaisten siemeninä ja kasvin lisäysaineistona olevien muiden kuin muuntogeenisten lajikkeiden viljelyyn, joiden seassa todetaan EU:ssa hyväksytyjen GMO:ien jäämiä satunnaisesti tai silloin, kun tätä esiintymistä ei ole voitu teknisesti välttää.

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti

(8) GMO:ja koskeviin lupiin sovellettavan lainsäädännön mukaan jäsenvaltio ei voi tarkistaa **EU:ssa** valittua ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojelun tasoa, eikä tämä tilanne saa muuttua. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan **kaikkien tai tiettyjen** GMO:ien viljelyä tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla sellaisin yleiseen etuun liittyvin perustein, joita ei jo käsitellä **EU:n** yhdenmukaistetuissa säännöissä, joissa määrätään menettelyistä viljelyyn tarkoitettujen GMO:ien terveydelle ja ympäristölle mahdollisesti aiheuttamien riskien huomioon ottamiseksi. Toimenpiteiden olisi lisäksi oltava perussopimusten, erityisesti

Tarkistus

(8) GMO:ja koskeviin lupiin sovellettavan lainsäädännön mukaan jäsenvaltio ei voi tarkistaa **unionissa** valittua ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojelun tasoa, eikä tämä tilanne saa muuttua. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan **tiettyjen GMO:ien, viljelykasvilajikkeen perusteella määritetyn GMO-ryhmän tai kaikkien** GMO:ien viljelyä tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla sellaisin yleiseen etuun liittyvin **asianmukaisin** perustein, joita ei jo käsitellä **unionin** yhdenmukaistetuissa säännöissä, joissa määrätään menettelyistä viljelyyn tarkoitettujen GMO:ien terveydelle ja ympäristölle mahdollisesti aiheuttamien

kansallisten ja muiden kuin kansallisten tuotteiden välisen syrjimättömyyden periaatteen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 34 ja 36 artiklan, sekä unionin kansainvälisten, erityisesti Maailman kauppajärjestön puitteissa vahvistettujen, velvoitteiden mukaisia.

riskien huomioon ottamiseksi. *Asetuksessa (EY) N:o 178/2002 säädettyä "riskinhallinnan" käsitettä voitaisiin kuitenkin käyttää näiden toimenpiteiden perustana. Tällaiset toimenpiteet voidaan perustella yleisillä poliittisilla tavoitteilla, kuten*

– tarpeella säilyttää tietyt maanviljelyn lajit, kuten luonnonmukainen viljely tai luonnonarvoltaan merkittävä viljely sekä perinteiset maanviljelyn lajit,

– syillä, jotka liittyvät maataloustuotannon moninaisuuden suojelemiseen,

– GMO:ista vapaiden alueiden suojelulla edellyttäen, että käytettävät rinnakkaiseloja koskevat toimenpiteet eivät riitä suojelemaan,

– sillä, että erityisistä maantieteellisistä olosuhteista johtuen on mahdotonta toteuttaa rinnakkaiseloja (esim. pienet saaret, vuoret, pieni kansallinen alue),

– sosioekonomisilla syillä, kuten vuoristoalueiden erityistuotteiden suojeleminen, tuotteiden laatupolitiikka tai laatumerkinnät,

– laajemmilla ympäristöpoliittisilla tavoitteilla, kuten erityiset elinympäristöt, ekosysteemit, biodiversiteetti, resistenssin kehittyminen ja maiseman erityispiirteiden suojeleminen,

– aluehallinnolla tai maankäytön suunnittelulla,

– muilla legitimeillä yleistä etua tai yleisiä huolenaiheita koskevilla syillä, jotka ovat asianmukaisesti perusteltuja, suhteellisia ja syrjimättömiä,

Toimenpiteiden olisi lisäksi oltava perussopimusten, erityisesti kansallisten ja muiden kuin kansallisten tuotteiden välisen syrjimättömyyden periaatteen, *suhteellisuusperiaatteen* ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen

34 ja 36 artiklan, sekä unionin kansainvälisten, erityisesti Maailman kauppajärjestön puitteissa vahvistettujen, velvoitteiden mukaisia. ***Kyseisillä toimenpiteillä olisi myös varmistettava, että viljelijöiden ja kuluttajien valinnanvapautta kunnioitetaan asianmukaisesti.***

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti

(9) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tämän asetuksen tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa jäsenvaltioissa viljelyyn sovellettavia edellytyksiä vaan taata jäsenvaltioille ***vapaus*** vedota terveys- ja ympäristöriskien ***tieteellisen arvioinnin lisäksi myös muihin perusteisiin*** GMO:ien viljelyn kieltämiseksi alueellaan. Lisäksi teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY yhtenä tarkoituksena on, että komissio voi harkita sitovien säädösten antamista EU:n tasolla, eikä sitä tukisi järjestelmällinen ilmoittaminen jäsenvaltioiden direktiivin nojalla toteuttamista toimenpiteistä. Koska lisäksi toimenpiteet, joita jäsenvaltiot voivat tämän asetuksen nojalla hyväksyä, eivät voi koskea GMO:ien markkinoille saattamista eivätkä ne näin ollen muuta nykyisen lainsäädännön nojalla hyväksytyjen GMO:ien markkinoille saattamisen ehtoja, direktiivin 98/34/EY mukainen ilmoitusmenettely ei vaikuta komission kannalta kaikkein tarkoituksenmukaisimmalta ilmoituskanavalta. Tästä syystä, poikkeuksellisesti, ei tulisi soveltaa

Tarkistus

(9) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tämän asetuksen tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa jäsenvaltioissa viljelyyn sovellettavia edellytyksiä vaan taata jäsenvaltioille ***joustomahdollisuus*** vedota ***asianmukaisesti perusteltuihin yleiseen etuun liittyviin perusteisiin, jotka eroavat perusteista, jotka liittyvät*** terveys- ja ympäristöriskien ***tieteelliseen arviointiin, joka on toteutettu direktiivin 2001/18/EY C osan mukaisesti, kuten tämän asetuksen johdanto-osan 8 kappaleessa luetellut syyt, GMO:ien viljelyn rajoittamiseksi tai*** kieltämiseksi ***koko alueellaan tai osalla sitä, jotta helpotetaan GMO:ihin liittyvää päätöksentekoa unionissa.*** Lisäksi teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY yhtenä tarkoituksena on, että komissio voi harkita sitovien säädösten antamista EU:n tasolla, eikä sitä tukisi järjestelmällinen ilmoittaminen jäsenvaltioiden direktiivin nojalla toteuttamista toimenpiteistä. Koska lisäksi toimenpiteet, joita jäsenvaltiot voivat tämän asetuksen nojalla hyväksyä, eivät voi koskea GMO:ien markkinoille saattamista eivätkä ne näin ollen ***sinänsä***

direktiiviä 98/34/EY. Kansallisiin toimenpiteisiin ennen niiden hyväksymistä sovellettava yksinkertaisempi ilmoitusjärjestelmä sopisi paremmin välineeksi, jonka avulla komissio voi saada tiedon kyseisistä toimenpiteistä. Niinpä toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot aikovat hyväksyä, ja niiden perusteluista olisi ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille tiedotusmielessä kuukautta ennen niiden hyväksymistä.

muuta nykyisen lainsäädännön nojalla hyväksytyjen GMO:ien markkinoille saattamisen ehtoja, direktiivin 98/34/EY mukainen ilmoitusmenettely ei vaikuta komission kannalta kaikkein tarkoituksenmukaisimmalta ilmoituskanavalta. Tästä syystä, poikkeuksellisesti, ei tulisi soveltaa direktiiviä 98/34/EY. Kansallisiin toimenpiteisiin ennen niiden hyväksymistä sovellettava yksinkertaisempi ilmoitusjärjestelmä sopisi paremmin välineeksi, jonka avulla komissio voi saada tiedon kyseisistä toimenpiteistä. Niinpä toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot aikovat hyväksyä, ja niiden perusteluista olisi ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille tiedotusmielessä kuukautta ennen niiden hyväksymistä.

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös Johdanto-osan 9 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(9 a) Ympäristöneuvoston 4. joulukuuta 2008 esittämien päätelmien mukaisesti ja valinnanvapauden noudattamisen sekä suhteellisuusperiaatteen täysimääräisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komission olisi arvioitava uudelleen muuntogeenisistä kasveista peräisin olevien jäämien merkintää tavanomaisiin siemeniin koskevat asianmukaiset raja-arvot. Tämän lisäksi olisi tehtävä asianmukaisia ehdotuksia kyseisten jäämien näytteenotto- ja määritysmenetelmien yhdenmukaistamisesta sekä vahvistettava vähimmäistaso tunnistusmenetelmien suoritustasolle.

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta (uusi)

Direktiivi 2001/18/EY

26 a artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tarkistus

-1) Muutetaan direktiivi 2001/18/EY seuraavasti:

Korvataan 26 a artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheellisia toimenpiteitä välttääkseen muuntogeenisten organismien tahatonta esiintymistä muissa tuotteissa."

Perustelu

Jäsenvaltioilla olisi oltava velvollisuus ryhtyä asianmukaisiin toimiin hallinnoidakseen rinnakkaiseloja alueellaan, jotta valinnanvapautta voidaan soveltaa ja jotta voidaan välttää rinnakkaiselon hallinnoinnin puutteesta johtuvat rajatylittävät vaikeudet.

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

Johdantokappale

Komission teksti

Tarkistus

Lisätään **direktiiviin 2001/18/EY seuraava artikla, joka tulee** voimaan tämän asetuksen voimaantulopäivänä:

1) Lisätään seuraavat artiklat, jotka tulevat voimaan tämän asetuksen voimaantulopäivänä:

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta

Komission teksti

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan **kaikkien tai** tiettyjen sellaisten tämän direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla, edellyttäen että

Tarkistus

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tiettyjen **GMO:ien, viljelykasvilajikkeen perusteella määritetyn GMO-ryhmän tai kaikkien** sellaisten tämän direktiivin C osan tai asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hyväksytyjen GMO:ien viljelyä, jotka koostuvat asianomaisen, siementen ja kasvien lisäysaineiston kaupan pitämisestä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti markkinoille saatetuista muuntogeenisistä lajikkeista, tai kielletään se koko niiden alueella tai sen osalla, edellyttäen että

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

a) kyseisiin toimenpiteisiin on **muut** perusteet kuin ne, **jotka liittyvät** GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti aiheutuvien **kielteisten** terveys- ja **ympäristövaikutusten arviointiin**;

Tarkistus

a) kyseisiin toimenpiteisiin

i) on eri perusteet kuin ne, **joita koskee yhdenmukainen tieteellinen** GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä tai markkinoille saattamisesta mahdollisesti aiheutuvien terveys- ja **ympäristöriskien arviointi, joka on toteutettu direktiivin 2001/18/EY C osan mukaisesti, kun taas asetuksessa (EY) N:o 178/2002**

säädettyä "riskinhallinnan" käsitettä voitaisiin käyttää kansallisten/alueellisten rajoittavien toimenpiteiden perustana;

ii) kyseiset toimenpiteet voivat olla oikeutettuja yleisten poliittisten tavoitteiden perusteella, kuten

– tarve säilyttää tietyt maanviljelyn lajit, kuten luonnonmukainen viljely tai luonnonarvoltaan merkittävä viljely sekä perinteiset maanviljelyn lajit,

– maataloustuotannon moninaisuuden suojeluun liittyvät syyt,

– GMOista vapaiden alueiden suojelu edellyttäen, että käytettävät rinnakkaiseloja koskevat toimenpiteet eivät riitä suojeluun,

– se, että erityisten maantieteellisten olosuhteiden vuoksi on mahdotonta toteuttaa rinnakkaiseloja (esim. pienet saaret, vuoret, pieni kansallinen alue),

– sosioekonomiset syyt, kuten vuoristoalueiden erityistuotteiden suojelu, tuotteiden laatupolitiikka tai laatumerkinnät,

– laajemmat ympäristöpoliittiset tavoitteet, kuten erityiset elinympäristöt, ekosysteemit, biodiversiteetti ja maiseman erityispiirteiden suojelu,

– aluehallinto tai maankäytön suunnittelu,

– muut legitiimit yleistä etua tai yleisiä huolenaiheita koskevat syyt, jotka ovat asianmukaisesti perusteltuja, suhteellisia ja syrjimättömiä.

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – a a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a a) kyseisillä toimenpiteillä varmistetaan myös, että viljelijöiden ja kuluttajien valinnanvapautta kunnioitetaan asianmukaisesti;

Perustelu

Olisi noudatettava viljelijöiden ja kuluttajien valinnanvapautta koskevaa perusperiaatetta, sillä näin varmistetaan, että toimenpiteet ovat suhteellisia, että kaikkien asianosaisten edut otetaan huomioon ja että GMO:ia viljelevillä alueilla käydään keskustelua asiasta.

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – a b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a b) toimenpiteistä on ennalta suoritettu vaikutustenarviointi, jonka perusteella on osoitettu niiden olevan välttämättömiä ja kohtuullisia;

Perustelu

Jäsenvaltioiden hyväksymien GMO:ien viljelyä koskevien rajoittamis- tai kieltotoimenpiteiden oikeudellisen pätevyyden varmistamiseksi on ensin suoritettava vaikutustenarviointi, jolla osoitetaan suunniteltujen toimenpiteiden välttämättömyys ja kohtuullisuus. Kyseinen vaikutustenarviointi helpottaisi hyväksytyjen toimien puolustamista, jos asiasta syntyy kiistaa WTO:ssa.

Tarkistus 14

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – a c alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a c) toimenpiteistä on järjestetty julkinen kuuleminen, joka on ollut kestoltaan vähintään 30 päivää.

Perustelu

Koska tällaiset toimenpiteet voivat vaikuttaa eri aloihin, sidosryhmien on voitava tuoda näkemyksensä esiin ennen toimenpiteiden hyväksymistä, jotta kansalliset viranomaiset voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Tarkistus 15

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – a d alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a d) toimenpiteet hyväksytään ja saatetaan kaikkien toimijoiden, myös viljelijöiden, tietoon vähintään 12 kuukautta ennen kylvön aloittamista;

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

Tarkistus

b) *ne* ovat perussopimusten mukaisia.

b) kyseiset toimenpiteet ovat perussopimusten ja etenkin suhteellisuusperiaatteen ja unionin

kansainvälisten velvoitteiden mukaisia.

Tarkistus 17

Ehdotus asetukseksi – muutossäädös

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Komissio tekee arvion siitä, onko pieninä määrinä siemenissä esiintyvien hyväksymättömien GMO:ien näytteenotto- ja määritysmenetelmien yhdenmukaistaminen välttämätöntä, ja arvioi etenkin sitä, onko vahvistettava vähimmäistaso tunnistusmenetelmien suoritustasolle.

Perustelu

Yhdenmukaistamisen puutteen vuoksi jäsenvaltiot soveltavat erilaisia sääntöjä, jotka johtavat väistämättä kilpailun vääristymiseen, minkä seurauksena yritykset voivat mukauttaa markkinoitaan. Toimijoiden toimenpiteistä huolimatta hyväksymättömien GMO:ien jäämiä esiintyy usein siemenierissä, minkä vuoksi on syytä käyttää samaa rehuja koskevaa komission ehdottamaa linjausta.

Tarkistus 18

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 1 kohta

Direktiivi 2001/18/EY

26 b a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

26 b a artikla

Merkintä "ilman GMO:ita"

Komissio ehdottaa yhdenmukaistettuja ehtoja maininnoista, joita toimijat voivat käyttää ilmoittaakseen, että tuotteet eivät sisällä GMO:ita.

Perustelu

Rinnakkaiseloja koskevissa suuntaviivoissa, jotka annettiin 13. heinäkuuta 2010, todetaan, että jäsenvaltiot voivat ryhtyä toimenpiteisiin, joiden avulla ne voivat estää taloudellisia seurauksia, jotka johtuvat siitä, että GMO:ita esiintyy alle yhteisön merkintää edellyttävän 0,9 prosentin raja-arvon. Ehdot, joiden mukaisesti toimijat voivat käyttää merkintää siitä, ettei tuote sisällä GMO:ita, olisi yhdenmukaistettava EU:n tasolla, jotta kilpailun vääristyminen voidaan välttää.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Direktiivin 2001/18/EY muuttaminen siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden mahdollisuudesta rajoittaa muuntogeenisten kasvien viljelyä tai kieltää se alueellaan		
Viiteasiakirjat	KOM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD)		
Asiasta vastaava valiokunta	ENVI		
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	AGRI 7.9.2010		
Valmistelija Nimitetty (pvä)	George Lyon 30.8.2010		
Valiokuntakäsittely	26.10.2010	1.12.2010	1.2.2011
Hyväksytty (pvä)	15.3.2011		
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 30	–: 4	0: 10
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Béla Glattfelder, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Köstinger, Stéphane Le Foll, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Krisztina Morvai, Mariya Nedelcheva, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Wojciech Michał Olejniczak, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Luís Paulo Alves, Christa Klaß, Giovanni La Via, Astrid Lulling, Daciana Octavia Sârbu, Christel Schaldemose, Milan Zver		

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Direktiivin 2001/18/EY muuttaminen siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden mahdollisuudesta rajoittaa muuntogeenisten kasvien viljelyä tai kieltää se alueellaan		
Viiteasiakirjat	KOM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD)		
Annettu EP:lle (pvä)	13.7.2010		
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ENVI 7.9.2010		
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ITRE 7.9.2010	AGRI 7.9.2010	JURI 7.9.2010
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	ITRE 29.9.2010	JURI 20.9.2010	
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Corinne Lepage 10.9.2010		
Oikeusperustan kyseenalaistaminen JURI-lausunto annettu (pvä)	JURI 22.3.2011		
Valiokuntakäsittely	28.2.2011		
Hyväksytty (pvä)	12.4.2011		
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 34	–: 10	0: 16
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Holger Kraemer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Horst Schnellhardt, Richard Seiber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Margrete Auken, Tadeusz Cymański, João Ferreira, Matthias Groote, Riikka Manner, Justas Vincas Paleckis, Bart Staes, Marianne Thyssen, Michail Tremopoulos		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Ashley Fox		
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	20.4.2011		